

01/264

MINISTERIE VAN OPENBAAR ONDERWIJS

COMMISSIE VAN HET OUDE VOLKSLIED

Ling Mee!

*Een keuze van 500 Vlaamsche
Folkloristische Lieder*

Spelen, rondes en reidansen met
zangwijzen en uitlegging der dans-
stappen ten behoeve onzer Jeugd

in

— 4 DEELEN —

door

LAURA HIEL

Lid der Commissie van het Oude Volkslied

2de DEEL

Eigendom der uitgevers
GEBROEDERS SCHOTT
— 30, Sint-Jansstraat BRUSSEL —

0 1 / 2 6 4

Zing Mee !

Zeer aanbevolen :

FL. ALPAERTS

KINDERLIEDEREN

voor zang met klavierbegeleiding

in vier bundels

UITGAVE
GEBROEDERS SCHOTT, BRUSSEL

DEEL II

VOOR KLEINE EN GROOTE JONGENS

Stapliederen – Kettingzangen (canon) – Ronden,
Reidansen en andere spelen - Ambachtsliederen,
Gildeliedereren - Luimige liederen - Pandliederen

Klaag nimmer om een klein verdriet.
Vergeet het in een lied, een leutig lied!

LAMBRECHT LAMBRECHTS

Zing Mee!

BEVAT VIER DEELLEN

1ste DEEL

VOOR KLEINE EN GROOTE MEISJES

Wandelliederen - Rondedansen - Meiliedjes - Reidansen
— Spelen - Aftelrijmen - Koordedansen - Raadsels —

2de DEEL

VOOR KLEINE EN GROOTE JONGENS

Stapliederen - Kettingzangen (*canon*) - Ronden - Reidansen
en andere spelen - Ambachtsliederen - Gildeliederen
— Luimige liederen - Pandliederen —

3de DEEL

VAN DE WIEG TOT DEN KINDERTUIN

Wiegeliedjes - Kleuterliedekens - Kniedeuntjes - Schooltijd
Eenvoudige Wandelliederen, Ronden, Reidansen en
— Kinderspelen - Kindergebedekens —

4de DEEL

KINDERKALENDER

Kerstliederen - Nieuwjaarsliederen - Drie Koningenliederen
Vastenavondliederen - Paaschliederen en Godsdienstige
Meiliederen - Mariahederen - Sint-Maartensliederen —
— Sint-Niklaasliederen —

INHOUDSTAFEL

STAPLIEDEREN.

135	Zijn wij nu al bijeen, jong kadullekens	Dendermonde	119
136	En laat ons nog eens rond gaan	id.	120
137	Liedje van alle dagen	Hoogstraten	121
138	Al dat jong is, hoep kadee !	Dendermonde	122
139	Wilt ge van de mode zijn ?	St-Amands	123
140	Wat vreugde, wat blij geraas ! (1762)	Sint Ulriks-Kapelle	124
141	Lentelied (<i>oud lied</i>)	Vlaanderen	125
142	Des winters als het regent	Alg. gekend	126
143	» » » (<i>nieuwere wijze</i>)	id.	127
144	Mijn vader kocht twee bokken	Gent	128
145	De drij wegen	Vlaanderen	128
146	Vreugde	id.	129
147	Laat ons vreugde maken	Hoogstraten	130
148	Het ros Beiaard	Dendermonde	130
149	Ik weet een reyn kasteel (1589)	Vlaanderen	131
150	De twaalf getallen	West en Fr. VI.	132

KETTINGZANGEN (*canon*).

151	Op slapers !	Vlaanderen	132
152	O, hoe zoet is 't mij	id.	133
153	Tik, tak	id.	133
154	Het kloksken van Kafarnaom	Alg. gekend	133
155	Den bezem	Dendermonde	134
156	Wij waren naar Sint-Job geweest	Brussel	134
157	De wiewaal	Vlaanderen	134
158	Jachtlied	id.	135
159	Een vreemde arme snuiter	id.	135

RONDEN, REIDANSEN EN ANDERE SPELEN.

160	Schreefdans	Dendermonde	136
161	Flikkerdans	id.	136
162	» (<i>variante</i>)	Schaarbeek	137
163	Van den mosselman	Alg. gekend	137
164	Van den uil die op den pereboom zat	Dendermonde	138
165	De uil	Grimbergen	138
166	Den uil die op den peereboom zat (<i>variante</i>)	Turnhout	139
167	Vier mennekes met vier mutskes (<i>en variante</i>)	Dendermonde	140
168	Tamboer	St Elooï's vijfde	141
169	Tsooren was een rijk man	West-Vlaanderen	142
170	Het zwart schaap	id.	143
171	Grol	Oostende	144
172	Nen zak ter molen	Wambeek	144

173	Schipper ! mag ik mede varen ?	Hoogstraten	145
174	Huiben komt uit	Huise	146
175	Springt op en toogt uw schoen	Veurne	146
176	Een oud liedeken	Geeraardsbergen	148
177	Reepen, reepen dat doen wij	Erembodegem	148
178	De boer: Nu trekt de boer een paar klompjes aan	Alg. gekend	150
179	De boer: En als de boer een broeksken heeft	Hoesselt	151
180	Bij de boeren	Reet	152
181	Der kwam nen boer uit 's Hertogenbosch ...	Dendermonde	152
182	De boeren van Eekloo	Aalst	153
183	Boertjens lust, hertjens rust (XVIIe eeuw) ...	Alg. gekend	154
184	Boerenvreugde (XVIIe eeuw)	Oost-Vlaanderen	155
185	Hoe zaait de boer zijn graan	Brussel	156
186	Hoe zaait de boer zijn koreken	Semmersake	157
187	Hoe zaait de boer zijn korentje	Hoogstraten	157
188	Koekeloeren haan (<i>en varianten</i>)	Grimbergen	158
189	Boerenverhuuslied	Turnhout	159
190	Wij zullen van dezen avond	id.	159
191	Wie gaat er mee naar Luxie	Hoogstraten	160
192	Uitwijkelingenlied (XIIe eeuw) (<i>en variante</i>) ...	Kempen	160
193	Rozenlandslied	Heist-op-den-Berg	161
194	Het verhuuslied	Beverloo	162
195	Sa boer, koopt een kind	Blankenberge	164
196	Sa boer gaat naar den dans	Fr. Vlaanderen	165
197	Op mijne kloefen	Zele	165
198	Boerken ; uw beentjes staan stijf	Dendermonde	166
199	De roep van de kalverhoeders	Wechel-ter-Zande	166
200	Roep van den koewachter in 't veld	Zele	166
201	Ali-Ola ! koewachterkens lied	Oost-Winkel	166
202	Koewachters roep ' (<i>Aria-wa-witte</i>)	Koekelare	167
203	Hólióló	Diest	167
204	Herderslied (XVIIe eeuw)	Oost-Vlaanderen	168

AMBACHTSLIEDEREN.

205	De Schareslied	Weyer	169
206	De schereslied	Hageland	170
207	Schereslied	Zele	171
208	Voermanslied	Dendermonde	171
209	De Vlasbewerkers	Zandbergen	172
210	Lied der Vlasbewerkers : Joecadie !	Vlaanderen	173
211	Weverslied : d'er gingen vier weverkens	Brugge	174
212	Weverslied (XVIe eeuw)	Noorder-Kempen	175
213	De weversflikker	Rijkevorsel	175
214	Van de vier weverkens	Wambeke	176
215	Kleermakersfeest	Vlaanderen	176
216	Al die willen te kapen varen	Blankenberge	178
217	Alle die willen naar Island gaan	Duinkerke	178
218	Kompaslied	Blankenberge	180
219	Nachtwakerslied	Dendermonde	181
220	De taptoeblazer	id.	182
221	De klepperman	Turnhout	183
222	Bommeling, ting ! ting !	id.	183

LUIMIGE LIEDEREN.

223	Bravo	Alg. gekend	184
224	Lang zal hij leven	Hoesselt	184
225	Abraham	Limburg	185
226	Hannes is daar !	Alg. gekend	186
227	De pastoor zijn koe	Limburg	186

228	'k Heb mijn wagen volgeladen	Brasschaat	188
229	O ratten en muizen	Aarschot	188
230	Het putje dat bedriegelijk is	Dendermonde	190
231	En is dat niet ?	id.	192
232	In de maneschijn	Bassevelde	193
233	Van waer comt ons den coelen wijn (XVIIe eeuw)	Vlaanderen	194
234	Het sterven van den beer	Eekloo	195
235	De Graaf van Schoonveld	Hoesselt	196
236	Het Heertje	Blankenberge	197
237	Pierlala	Alg. gekend	198
238	Pas op voor de brug	Limburg	199
239	De koekoek in de Mei	Vlaanderen	200
240	De nachtegaal	Hoesselt	202
241	Te Kieldrecht, te kieldrecht	Kieldrecht	203
242	De meisjes van het Eykenhout	Belle	204
243	De drie tamboers	Alg. gekend	204
244	Van 't Haasken	Hoesselt	206
245	't Haasken	Antwerpen	207
246	Ach, visscher fijn	Hoesselt	208
247	't Liedje van « de Schardijn »	Blankenberge	208
248	Waarom drinken de visschers goed bier ?	Oost- en West-Vlaand.	210
249	De Blankenbergsche visch	Blankenberge	211
250	Mijn vriendjen	Hoesselt	212

GILDELIEDEREN.

251	Het Reuzenlied	Alg. gekend	213
252	De Leeuwk (1464)	Dendermonde	214
253	Ons banier (XIIe eeuw)	id.	214
254	De Walvisch (XVIIIe eeuw)	id.	215

PANDLIEDEREN.

255	Eentje beentje berreken hout	Dendermonde	216
256	Keizer Karel	id.	216
257	Gebureman	Melle	217
258	Laatst voer ik over zee, zee, zee !	Limburg	218
259	Ik voer laatst over zee (en varianten)	Berlaere	219
260	Daar zat nen uil en spon	Maasland	221
261	id. (variante in woorden en wijze)	St-Antonius-Brecht	222
262	Al onder den weg van Maldegem	Wetteren	223
263	'k Kwam Iestmaal over den Rijn	Kapelle-ten-Bosch	224
264	Visscherken, visch !	Kempen	225
265	Cornelia lief	Moorsele	226
266	Er kwamen twee beren	Dendermonde	227
267	Wieze, wieze, wat ? (en variante)	id.	228
268	Stiep uit, Jan Domkop	id.	228

KWELSPREUKEN EN SPREEKOEFFENINGEN.

VOOR KLEINE EN GROOTE JONGENS

Stapliederen

135. Zijn wij nu al bijeen, jong kadullekens

DENDERMONDE

Laura Hiel : Kinderspelen en Liedjes uit het land van Dendermonde. bl. 53,

S. F. 8659

136. En laat ons nog eens rond gaan

En laat ons nog eens rond gaan, rond gaan, rond gaan, De

mensch-en zou'n wel den-ken dat we sla - pen gaan.

Niet naar huis toe - gaan, Niet naar huis toe gaan,

Zoo lang wij de zon - ne Aan den he - mel zien staan. En

2

Niet naar huis toe gaan (*bis*)
Vooraleer wij 't maantje
Aan den hemel zien staan
Ref.

3

Niet naar huis toe gaan (*bis*)
Zoolang wij het haantje
Op den toren zien staan
Ref.

4

Niet naar huis toe gaan (*bis*)
Vooraleer de sterren
Aan den hemel, staan,
Ref.

Om te eindigen :

5

Nu naar huis toe gaan (*bis*)
Zooals brave kindren,
Die nu slapen gaan.

ofwel :

Wij gaan nog niet naar huis, Bij

lan - ge niet, bij lan - ge niet, Wij gaan nog niet naar

huis, Want Moe - der is niet thuis.

DENDERMONDE

137. Liedje van alle dagen

121

Den Zon - dag, den Zon - dag, Dan is't de dag des
 Hee - ren, Dan schie - ten wij ons schoon hem - de - ken aan En
 al ons bes - te klee - ren. Wij gaan met de
 ster, On - der ons drij - en On - der ons drij - en
 Wij gaan met de ster, van al zoo - ver. Den

HOOGSTRATEN

2

Den Maandag, den Maandag,
 Dan loopen de boerinnen
 Met de korven op den kop
 Nog erger als zottinnen.
Refrein.

3

Den Dinsdag, den Dinsdag,
 Dan is het Vastenavond
 Dan loopen we als zotten op de straat
 En dansen daar al gapend.
Refrein.

4

Den Woensdag, den Woensdag,
 Dan gaan wij om een kruisken
 En is Mijnheer pastoor niet t'huis
 Dan gaan wij naar den keuster.
Refrein.

5

Den Donderdag, den Donderdag,
 Dan trekken de klokken naar Rome,
 Dan wachten wij met ongeduld
 Totdat ze wederkomen.
Refrein.

6

Den Vrijdag, den Vrijdag,
 Dan is 't de dag der boete
 Dan eten wij mout en appelspijs
 Dan heet men dan : de goede.
Refrein.

7

Den Zaterdag, den Zaterdag,
 Dan keeren weer de klokken,
 Die brengen dan veel eikens mee
 En dalen ze in ons blokken.
Refrein.

138. Al dat jong is, hoep kadee !

Al dat jong is, hoep ka-dee, hoep ka-dee !

Al dat jong is, die doet zoo gee-re

mee. Zoo gaan wij naar de rij-ze-baan En

doen ons scha-ver-dij-nen aan; Al dat

jong is, die doet zoo gee-re mee !

DENDERMONDE

2

Al dat jong is enz.
 Zoo gaan wij naar het Biggenabosch (2)
 En rapen daar de nootjes op;
 Al dat jong is die doet zoo geere mee !

3

Al dat jong is, enz.
 Zoo gaan wij naar de vlierenheg
 En schudden daar de maalders (3) weg;
 Al dat jong is, die doet zoo geere mee !

4

Al dat jong is, enz.
 Zoo gaan wij naar het water toe
 En zwemmen en duiken, ik weet niet hoe;
 Al dat jong is, die doet zoo geere mee !

1. Rijzebaan = rijbaan, glijbaan.
2. Biggenabosch = Buggenhout = Beukenbosch
3. Maalders = Meikevers.

139. Wilt ge van de mode zijn ?

Wilt ge van de mo - de zijn, Draagt een
 klak - ske, Draagt een klak - ske, Wilt ge van de mo - de
 zijn Draagt een klak - ske van wol - sa - tij n.

ST-AMANDS

2

Wilt ge van de mode zijn ?
 Draagt een bazloentje (1) (*bis*)
 Wilt ge van de mode zijn ?
 Draagt een bazloentje van bombazijn.

3

Wilt ge van de mode zijn ?
 Draagt een broekske (*bis*)
 Wilt ge van de mode zijn ?
 Draagt een broekske van laken fijn.

4

Wilt ge van de mode zijn ?
 Draagt dan schoentjes (*bis*)
 Wilt ge van de mode zijn ?
 Draagt dan schoentjes van marokijn.

1. bazloentje = bazeloen, korte kiel of bloeze.

Opgeteekend door Laura Hiel : Vertolkster Elodie Famay van St-Amands.

140. Wat vreugde, wat blij geraas !

(1762)

Wat vreug-de, wat blij ge - raas, Heb - ben wij nu be -
 ko - men ! De wree - de Bo - ri - as Is weg met zijn ge -
 blaas, — 't Aar-drijk staat ver - sierd Met krui-den en met
 bloe - men Die Flo - ra ons nu zendt Voor een pre -
 sent Voor een pre - sent Met den aan - ge - na - men Lent.

SINT-ULRIKS-KAPELLE

2

Men hoort het pluimgediert
 Dag ende nachten zingen,
 Dat door de bosschen zwiert
 En zijne vreugde viert.
 Met een zeer zoet geluid
 Laat het zijn' stemme klinken,
 De nachtegaal vol moed
 Zingt zoet, zoet, zoet
 Eer hij zijn' jongskens broedt.

3

Tot zelfs de kleine bij
 Ziet m' haar vleugels ontvouwen
 Zij komen, vlug en blij
 In Flora's hof te rei.
 Ziet, hoe zij honing zuigt !
 Wat vreugd om te beschouwen.
 Zij haalt die edel stof
 Uit Flora's hof
 Die men brandt tot Gods lof.

4

Ziet eens de velden aan
 Met deze zoete tijden
 Die nu zoo jeugdig staan
 Met vruchten overlaân.
 Herder en herderin,
 Wilt U althans verblijden
 Met uw schaapkens, vol vreugd
 In eer en deugd
 De Mei het al verheugt !

Naar een handschrift van Pol de Mont 's grootvader van Moederszijde (1762) uit Volkskunde : 2de jaargang bl. 243.

In « Clé du Caveau » onder nr 268, is een oud soldatenlied opgeteekend dat veel gelijkenis heeft met hierbovenstaande lied. (E. Colin, archivaris der Stad Brussel, lid der Commissie van het Oude Volkslied.)

141. Lentelied

De win - ter - tijd is he - - - nen
De len - te die komt aan, Wat door de
kou is ver - dwe - nen, Komt weer in
't groe - ne staan En al - les doet zijn best voor
goed, Al wat op aar - de is, Ee - nie - der
zingt met vol - len moed, Gaat maar in uw ge - moed.

2

Men ziet de bloemen uit den grond
Steken hun blaadjes uit,
Eenieder zingt met vollen mond,
Men hoort dat zoet gefluit
Al van den kleinen nachtegaal,
Die met zijn schoone stem
Opwekt de dieren altegaar,
En eenieder lokt tot hem.

3

De *aglen* altegaar — (*dagvlinders*)
De koekoek roept in 't land,
En al de dieren langs zijn zij.
Die vliegen op hun nest.
De visschen in een klaar rivier,
Die weten van de mei,
Al de dieren zijn vol plezier ;
De herders vol verblijd.

142. Des winters als het regent

Des win - ters als het re - gent, Dan zijn de paad - jes
 diep, ja diep, Dan komt dat loo - ze vis - scher-tje
 Vis - schen al in dat riet Met zij - nen rijf - stok, Met zij - nen
 strijk - stok, Met zij - nen lap - zak, met zij - nen knap - -
 zak, Met zij - ne lee - ren van dir - re dom dee
 re, Met zij - ne lee - ren laars - jes aan.

2

Dat looze molenarinnetje
 Ging in haar deurtje staan, ja staan,
 Omdat dat aardig visschertje
 Voorbij haar henen zou gaan
 Met zijnen rijfstok... enz.

3

Wat heb ik U misdreven,
 Wat heb ik U misdaan, ja daan
 En dat ik niet met vrede
 Voorbij uw deurtje mag gaan
 Met mijnen rijfstok... enz.

4

Gij hebt mij niets misdreven,
 Gij hebt mij niets misdaan, ja daan
 Maar gij moet mij driemaal zoenen,
 Eer gij van hier moogt gaan
 Met uwen rijfstok, met uwen strijkstok,
 Met uwen lapzak, met uwen knapzak!
 Met uwe leeren van dirre dom deere,
 Met uwe leeren laarsjes aan.

Des win-ters als het re - gent, Dan zijn de paad - jes

diep, ja diep, Dan komt dat loo - ze Vis - schertje Vis -

schen al in dat riet, ja riet, Met zij - nen

rijf - stok, — met zij - nen strijk - stok, — Met zij - nen

lap - zak, — met zij - nen knap - zak, — Met zij - ne

lee - ren van dir - re dom dee - re, — Met zij - ne

lee - ren laars - jes aan. Met zij - ne lee - ren van dir - re dom,

dee - re, — Met zij - ne lee - ren laars - jes aan.

De Oostendenaars aanzien deze nieuwere wijze als het plaatselijk lied van Oostende.
(Nota van E. Colin, archivaris der stad Brussel, Lid der Commissie van het Oude
Volkslied.)

Fl. Van Duyse : Nederlandsch Liederboek, 2de deel, bl. 138.

144. Mijn vader kocht twee bokken

Mijn va - der kocht twee bok.ken, Twee bok.ken zon - der staart, Hij
 spand de z al in de kar - re Reed er mee naar zijn haard Daar
 kwa. men vlug twee ven - ten, Zij na - men de bok - ken mee De
 bok - ken be - gon - nen te schreeuwen En mijn va - der schreeuwde
 mee En, ah, bok_kie, bok_kie, bok_kie, bok_kie, bée! — En, ah,
 bok_kie, bok_kie, bok_kie, bok_kie, bée! — En, ah, bok_kie, bok_kie,
 bok_kie, bok_kie, bée! — En, ah, bokkie, bokkie, bok_kie, bok_kie, bée! —

GENT

Zie : R. Van Kenhoven, lid der Commissie van het Oude Volkslied, en A. Lepage :
 Volksleven in het straatlied, bl. 174.

Cf. het gekend marschlied van Paul Lincke : *Jahrmarktsrummel*. In Frankrijk werd dit
 lied gezongen onder de benaming : « le régiment en marche », dat eveneens in België veel
 bijval kende.

(Nota van E. Colin, Archivaris der Stad Brussel, lid der Commissie van het Oude
 Volkslied.)

145. De drij wegen

Het wegs - ken naar den he - mel Is vlij - tig om langs te
 gaan: Daar ligt het ge strooid met le - lien en ro - zen ....
 ro - zen! En. dat heb - ben de en - gels ge - daan. Het

DC.

2

Het wegsken naar het vagevuur
Is triestig om langs te gaan :
Daar hoort ge de arme zieltjes kermen... kermen !
Over 't kwaad dat zij hebben gedaan.

3

Het wegsken naar de helle
Is triestig om langs te gaan :
Daar ligt het gestrooid met spelden en naalden, naalden!
En dat hebben de duivels gedaan !

Jan Bols : uit Honderd Oude Vlaamsche Liederen — Cf. De Vlaamsche Zanger IIe deel
bl. 37

146. Vreugde

Al wie is mensch, proeft in zijn le - ven Dan weer eens
vreugd, dan weer ver - driet, Dat er geen smart en wiert ge -
ge - ven, Dan ken - den wij de vreugd ook niet! — Laat
ons dan van de u - ren ge - nie - ten, Die vreug - de ge - ven
aan den geest, De - geen die ons ko - men ver - drie - ten, Zijn
der in de we - reld het meest, Zijn der in de we - reld het meest.

2

De tijd dien wij met slapen slijten,
Rukt de helft meê van onze jeugd ;
Een vierde blijft er om te krijten !
Een ander vierde voor de vreugd !
Refrein.

3

Is 't dat iemand niet kan verdragen
Dat wij te zamen zijn verheugd,
En in vreugde slijten ons dagen
Dat hij vrij zoek' zijn eigen vreugd !
Refrein.

4

Al wie is jong niet kan verdragen
Dat de mensch zij verheugd en blij,
Die hoort men, als 'hij oud is, klagen
Dat de tijd zoover is voorbij.
Refrein.

5

Gelijk het water door den molen
Nooit keert terug, lijk men ons leert,
De tijd die eenwig blijft verholen,
Die ons ontsnapt, ook nooit en keert.
Refrein.

Jan Bols : Honderd Oude Vlaamsche Liederen — cf. De Vlaamsche Zanger, Deel II, bl. 58.

147. Laat ons vreugde maken

Laat ons,— laat ons — vreug.de ma.ken, vreug.de ma - ken Laat
 ons,— laat ons — vreug - de ma - ken On der ons. Heel de
 troep is weer bij een, al - le - maal gek - ken, al - le - maal gek -
 ken Heel de troep is weer bij een, al - le - maal gek - ken on - der - een.

HOOGSTRATEN

C. Laurijssen : De folklore van een Kempisch dorp — bl. 96.

148. Het Ros Beiaard

Lied van de Gilde der Pijnders (Dendermonde)

Het eerste deel dagteekent uit de XVIIe eeuw.

DC.
 't Ros Bei - aard maakt zijn ron - de, In de stad van Den - der -
 mon - de, Die van Aalst die zijn zoo kwaad Om - dat
 hier 't Ros Bei - aard gaat. De vier Ay - mons kin - de - ren
 jent Met blan - ken zwaard in d'hand Ziet ze
 rij - den 't Zijn de schoon - ste van het land 't Ros *DC.*

DENDERMONDE

Toevoegsel dat zinspeelt op de
legende van 't Ros Beiaard.

't Ros Beyaard hoog verheven
Heeft hem in het vuur begeven
Met nen strik op zijnen steert
En 't Ros Beyaard is 'n peerd.

Het volk zong nog daarbij :

Met nen strik op zijnen kop,
En de vier gebroeders er op.

E. Closson : Chants populaires des provinces Belges, bl. 15.

Laura Hiel : Kinderspelen en Liedjes uit het land van Dendermonde, bl. 63.

cf. Fl. Van Duyse : Nederlandsch Liederboek, 1e deel, bl. 135.

149. Ic weet een reyn kasteel

(1589)

Ic weet een reyn cas - teel in een seer schoon lan -
dou - we, Noijt sui - ver - der ju - weel, De mue - ren zijn van
gou - we Can - tee - len al - te - mael, Sa - phiers o - ri - en -
tael, 't Fon - da - ment is van cri - stael.

2

Rontom dat schoon pallays
Daer stroomt een schoon riviere,
Het isser altijt *pays*, (*vrede*)
Men hout daer goe maniere ;
Mocht ic eens smaken de vloet
Van dat rivierken soet,
Soo zou mijn jonc hart scheppen moet.

4

De poorten van het slot
Sijn weerdich om *laudeeren* (*loven*,
Voor trouwelijkste lot *prijzen*)
Mach ment extimeeren.
Als fijn robijnen root
End' oock diamanten bloot,
En *ammerauden* sijn sij groot, (*smaragd*)

3

Die brug is excellent,
Seer constich boven maten,
Ghewrocht op 't water jent,
Van gout en silveren platen :
Carbonckelsteenen pleyen, (*hoogroode*
Ooc paerlen groot en cleyn, *robijn*)
En saphieren gesteken reyn :

5

Op der rivieren cant
Staan violierkens groene
Gouwbloemkens oock gheplant
En olijttackskens groene,
Bloemkens en cruyt men vint
Het is daer wel bekent
't Is recht dat men dat slot bemint.

In de spelling der XVIIe eeuw.

Fl. Van Duyse : Het oude Nederlandsche Lied, 2de deel, bl. 899.

150. De twaalf getallen

1. Eene is ee - ne, Eenen God al - lee - ne,
 2. Twee is twe - e twee tes - ta - men - ten Eenen God al - lee - ne,
 3. Drie is dri - e Drie pa - tri - ar - chen " " " " "

Een is God al - leen, En dat ge - loo - ven wij.

2 Twee is twee Twee testamenten.	11 Elf is elve Elf duist (1) maagdetjes.
3 Drie is drie Drie patriarchen.	12 Twaalf is twaalf Twaalf apostelen
4 Vier is viere Vier evangelisten.	Elf duist maagdetjes Tien geboden Gods
5 Vijf is vijfve Vijf boeken van Mozes	Negen koren der engelen. Acht Zaligheden
6 Zes is zesse Zes kruiken van Canaä.	Zeven sacramenten Zes kruiken van Canaä
7 Zeven is zeven Zeven Sacramenten	Vijf boeken van Mozes Vier evangelisten
8 Acht is achte Acht zaligheden.	Drie patriarchen Twee testamenten
9 Negen is negen Negen koren der engelen.	Eenen God alleene Een is God alleen
10 Tien is tiene Tien Geboden Gods.	En dat gelooven wij.

1 duist = duizend.

Zie : Ernest Glosson, lid der Commissie van het Oude Volkslied : Chansons populaires des provinces Belges : Brux.-Schott. bl. 29,

Ook in : De Coussemaker : Chansons populaires des Flamands de France.

Kettingzangen

Kunnen ook als marschliederen dienen

151. Op slapers! (3 partijen)

Op sla - pers, wordt toch wak - ker De koe - koek roept in

't bosch! Wordt wak - ker, wordt wak - ker De koe - koek roept in

't bosch! Koe - koek! koe - koek! koe - koek! koe - koek.

152. O, hoe zoet is 't mij

(3 partijen)

O, hoe zoet is't mij bij a - vond, Mij bij a - vond

Als ter rus - te klok - ken lui - den, Klok - ken lui - den,

Bim, bam, bim, bam, bim, bam.

A. — Een kind begint het lied en zingt het tot het einde. B. — Het tweede kind begint het lied aan B en zingt verder tot het einde. C. — Het derde kind begint het lied aan C, en zingt verder tot het einde.

Uit Goudgele Garve van Edg. Wauters, lid der Commissie van het Oude Volkslied, en Dr Eug. Verstraete, bl. 79.

153. Tik, tak

Canon voor drie stemmen

Groo - te klok_ken loo - pen tik, tak, tik, tak, Kleine klok_ken

loo - pen tik, tak, tik, tak, tik, tak, tik, tak, En het klei - ne

zak hor - lo - gie: Tik.ke, tak.ke, tik.ke, tak.ke, Tik.ke, tak.ke, tik

Uit Vlaamsche Zanger : 1e deel, bl. 139 - uitg. van Straelen - Coune - Heers (Limburg)

154. Het kloksken van Kafarnaom

Canon voor twee stemmen

Het klo - sken van Ka - far - na - om Luidt: bim, bam, bim, bam,

Bom, bom, bom Het klo - ske van Ka - far - na - om Luidt: bim, bam, bom Het

Algemeen gekend

155. Den bezem

Musical score for 'Den bezem' in 2/4 time. The melody is written on a single staff. It begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are: 'Den be - zem, den be - zem, Wat doen we der mee, Wat doen we der mee, We ve gen der mee, We ve gen der mee, Den vloer, den vloer.' The score is divided into three sections: A (starting at the second measure), B (starting at the eighth measure), and C (starting at the fourteenth measure).

DENDERMONDE

Het eerste kind zingt gansch het deuntje zonder ophouden, het tweede begint aan A; het derde begint het lied aan B; het vierde aan C.

Laura Hiel: Kinderspelen en Liedjes uit het land van Dendermonde, bl. 39

156. Wij waren naar Sint-Job geweest

Musical score for 'Wij waren naar Sint-Job geweest' in 2/4 time. The melody is written on a single staff. It begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are: 'Wij wa - ren naar St Job ge gaan, Al vrienden on - der - een, Dat was niet om te drin - ken Maar om St Job te zien, Te zien, te zien, te zien.' The score is divided into two sections: A (starting at the second measure) and B (starting at the eighth measure).

BRUSSEL

Ieder zingt, op zijn beurt, gansch het liedje, terwijl de anderen in koor zingen: « te zien, te zien, te zien ».

De melodie is deze van een Duitsch lied gebruikt door Fröebel, en bij ons bekend gemaakt door J. Guillaume: Jardins d'enfants: la gymnastique au premier âge: Quand les enfans sont bien portants, enz. (Nota van E. Colin, archivaris der Stad Brussel, lid der Commissie van het Oude Volkslied.)

157. De wielewaal

(Canon twee partijen)

Musical score for 'De wielewaal' in 2/4 time. The melody is written on a single staff. It begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are: 'Komt mee naar bui - ten al - le - maal, Dan zoe - ken wij den wie - le - waal, En vin - den wij dien mu - zi - kant, Dan is't zo - mer weer in 't land Doe - del - joe! klinkt zijn lied, Doe - del -'. The score is divided into two sections: A (starting at the second measure) and B (starting at the eighth measure).

joe klinkt zijn lied Doe - del - joe en an - ders niet

158. Jachtlied

(4 partijen)

Tra - ra! Dat klinkt als jacht - ge - zang, Als
 't wil - de en vroolijke ho - ren - ges - chal, Als jacht - ge - zang, als
 ho - ren - ges - chal, Tra - ra, tra - ra, tra - ra!

Uit : De Goudgele Garve van Edg. Wauters, lid der Commissie van het Oude Volkslied, en Dr Eug. Verstraete, bl. 74-75.

159. Een vreemde arme snuiter

(3 partijen)

Een vreem - de ar - me snui - ter Was moe - de van het
 wand - len, Was moe - de, moe - de van het wand - len Hij
 had zijn fluit ver - lo - ren, Uit zij - nen man - tel - zak
 zak Uit zij - nen man - tel - zak Da's niets ik heb ge -
 von - den, Waar jij zoo - veel van houdt, Ta, ra, la, la,
 houdt Ta, ra, la, la, Waar jij zoo - veel van houdt.

Uit Goudgele Garve van Edg. Wauters, lid der Commissie van het Oude Volkslied, en Dr. Eug. Verstraete, bl 77

Zie : Wandelliederen boekdeel I.

Ronden, Reidansen en andere spelen

160. Schreefdans

En van hon - derd zijn er geen tien, Die Prins
Cha - rel, die Prins Cha - rel, En van hon - derd zijn er geen
tien, Die Prins Cha - rel heb - ben ge - zien.

DENDERMONDE

Destijds, in een herberg of in een zaal, waar de drinkbroers vergaderd waren, werd er een rechte krijtstreep getrokken. Degene, die nu wilde bewijzen dat hij niet bij drank was, moest op die rechte streep vooruit stappen op maat, elken voet hoog opheffend, terwijl hij het hierboven aangeduide liedje zong, en moest, zonder wankelen, het eindpunt van de lijn bereiken.

Niets belet een danspas door de kinderen te doen uitvoeren op dit vroolijk deuntje.

Dit liedje dagteekent uit den tijd van Karel van Lorreinen, in den volksmond: Prins Charel, genoemd, (Oostenrijksche veldmaarschalk; landvoogd der zuidelijke Nederlanden: 1741).

Laura Hiel: Kinderspelen en Liedjes uit het land van Dendermonde, bl. 86.

161. Flikkerdans

Vlug
Jan, ga - de weg da'k dans, Nen flik - ker op zijn Fransch, Dat
gaat er hier, dat gaat er hier, Op ons ma - nier,
Jan, ga - de weg da'k dans, Nen flik - ker op zijn Fransch, Dat
gaat er hier, dat gaat er hier, Op ons ma - nier.

DENDERMONDE

De flikkerdans bestond tweemaal de beenen te kruisen tijdens één sprong (wat men te Luik noemt: « faire l'aile de pigeon »).

Dit kan natuurlijk van kinderen niet geveerd worden, nochtans kunnen zij, op dit heel vlugge deuntje, danspassen uitvoeren.

Laura Hiel: Kinderspelen en Liedjes uit het land van Dendermonde, bl. 86.

162. VARIANTE

Jan, ga-de weg da'k dans, Nen flik-ker op zijn Fransch, In
 Schaa-re-beck-sche ker-re-mis, Daar is het zoo ple-zant. *DC.*

Opgeteekend door Meester Paul Gilson, lid der Commissie van het Oude Volkslied.

163. Van den mosselman

Mijn va-der vaart op zee, Mijn va-der vaart op
 zee, Mijn va-der vaart op de mos-sel-zee, Van de
 ram-plam,plam Van den mos-sel-man, Mijn va-der vaart op zee.

2 Wat doet hij op de zee? (<i>bis</i>)	12 Wat doet hij met dat brood?
3 Hij vangt daar eenen visch (<i>bis</i>)	13 Hij snijdt daarvan een snee.
4 Wat doet hij met dien visch? (<i>bis</i>)	14 Wat doet hij met die snee?
5 Hij stroopt hem af zijn vel. (<i>bis</i>)	15 Hij bijt daarvan een beet.
6 Wat doet hij met dat vel?	16 Wat doet hij met die beet?
7 Hij maakt daarmee een zak! (<i>bis</i>)	17 Hij slikt die door zijn keel (<i>bis</i>)
8 Wat doet hij met dien zak? (<i>bis</i>)	Hij slikt die door zijn mosselkeel
9 Hij steekt daarin zijn geld.	Van de ramplam, plam
10 Wat doet hij met dat geld?	Van den mosselman
11 Hij koopt daarvan een brood.	Hij slikt die door zijn keel.

Wordt heel vlug gezongen en gedanst; de kinderen maken het gebaar van te trommelen, wanneer ze zingen « van de ramplam, plam, van den mosselman. »

Zoo althans werd het gezongen te Dendermonde.

Laura Hiel; Kinderspelen en Liedjes uit het land van Dendermonde, bl. 26.
 of. A. De Cock en Is. Teirlinck, bundel II. bl. 114.

164. Van den uil die op den pereboom zat

Variante in de woorden.

De uil die op den pe-re-boom zat, De uil die op den
pe-re-boom zat, En bo-ven zijn hoofd daar zat er een kat, Van
sim-me don dei-ne, van fal-li-de-ra En bo-ven zijn hoofd daar
zat er een kat, Den uil vi - vat! Den uil vi - vat!

DENDERMONDE

2

De uil die schiete (schoot) in eenen lach (*bis*)
Als hij dat kattedens smoeleke zag
Van simme enz.

3

De uil die droomde al eenen droom (*bis*)
En viel met zijn pikkelkes van den boom
Van simme enz.

4

Ze droegen den uil al naar 't kerkhof (*bis*)
Hij werd begraven met een lof
Van simme enz.

5

De pastoor met zijn droeve stem (*bis*)
De meisjes zongen den Requiem
Van Simme don deine, van falledera
Ze zongen te samen den Requiem
Den uil Vivat ! den uil vivat.

E. Closson : Chants populaires des provinces Belges, bl. 29,

Laura Hiel : Kinderspelen en Liedjes uit het land van Dendermonde, bl. 57.

165. De uil

Variante in woorden en muziek.

De uil die klop-te zach-tjes op de deur, De uil die
klop-te zach-tjes op de deur En het mei-sje die kwam er
zel - ve veur, Van roe-be doep,deintje van fa - li - de - ra

En het meisje die kwam er zel - ve veur, In den uil vi - vat.

GRIMBERGEN - HUMBEEK - LONDERZEEL

2

Ze zette den uil daar eenen stoel (*bis*)
En van zitten daar wordt er dat beestje zoo moe
Van roebe, enz.

3

De uil die was niet wel te pas (*bis*)
En niemand en wist er wat ziekte dat was
Van roebe, enz.

4

Ze tapte den uil drij oncen bloed (*bis*)
En 't is jammer dat 't beestje sterven moet
Van roebe enz.

5

De uil die werd in 't graf geleid.
En hij wordt er door d'ander uilen beschreid
Van rouw, douw, douw...
In pace requiescat !
En hij wordt er door d'ander uilen beschreid
Van rouw, douw, douw !

Opgeteekend door den Heer TRAP, onderwijzer.

166. Den uil die op den pereboom zat

Variante in woorden en muziek.

Den uil die in den pe - ren.boom zat, Den uil die in den

pe - ren.boom zat, En bo - ven zij - nen kop, daar zat een kat, Van

fal - la, loe.de - ri fal - la la, Den uil vi - vat, den uil vi - vat.

TURNHOUT

2

Toen keek dat uiltjen eens naar omhoog ;
En de kat die krabde hem in zijn oog.

3

Toen viel dat uiltjen al op den grond ;
't Wierd opgeraapt van eenen hond.

4

Men droeg dat uiltjen naar den doctoor ;
Mijnheer doctoor kwam zelf ervoor.

5

Ze zetten het uiltjen op eenen stoel,
En gaven hem een pijpken in zijn smoel.

167. Vier mennekes met vier mutskes

Vier mennekes met vier mutskes, Die kwamen daar ge-

gaan, Ze vroegen om te rusten Aan 't Scheljeke bleven ze

staan 't Is van 't Scheljeke den overgang Den

ee-nen ging den anderen kwam, Sa gelijk, Sa ge-

lijk! En laat ons toch niet vallen Met ons neusjen in het

slijk Al een, Al twee, Al drij. —

DENDERMONDE

¹ Rondedans voor jongens of meisjes : De kinderen dansen of liever stappen in een ronde tot aan : « Aan 't Scheljeke bleven ze staan ». Aan het woord « staan » houden ze stil en schikken zich derwijze dat ze twee aan twee komen te staan, het eene vóór het andere en maken dan de ketting (chaîne anglaise) d.w.z. dat ze voortstappen terwijl het eene kind de rechter hand legt in de linkerhand van zijn gebuur, vervolgens zijn linkerhand in de rechter hand van zijn nieuwen partner, onder het zingen van : « den eenen ging, den anderen kwam » tot aan « met ons neusjen in het slijk » en hier hervatten ze den rondedans : « Al één, al twee, al drij ! » en zetten zich op hun hurken.

Voorheen, op den 21en Augustus, werd dit liedje gezongen terwijl « Op-Sinjoorken » (de pop, welke het berucht ventje van Mechelen voorstelde) in de lucht geworpen werd.

Laura Hiel : Kinderspelen en Liedjes uit het land van Dendermonde, bl. 23.

Van het volgende kan een spel gemaakt worden.

Op Signoor !

We hebben hem weergevonden
Den Op Signoor is hier
Laat hem maar wiegen
Laat hem maar zwieren

Duikelt eens rondom, Op Signoor !
Een, twee, drie, op sa sa
Laat hem maar vliegen
Duikelt eens rondom, Op Signoor !

GRIMBERGEN

Opgeteekend door den Heer Trap, onderwijzer.

In den ouden tijd was het de gewoonte dat de man zijne vrouw van tijd tot tijd eens duchtig afranselde... zoodanig zelfs dat Jan I, hertog van Brabant, in 1292, genoodzaakt was eene verordening uit te vaardigen, waarbij hij voorschreef dat eenieder die binnen de goede

stad van Antwerpen, zijne vrouw nog durfde slaan, op een deken zou gelegd, en zóó, door vier sterke mannen eenige malen in de hoogte zou geworpen worden. Die straf, in 't openbaar uitgevoerd, was voorwaar geene kleine schande en zal manig vrouwenslager weerhouden hebben zijne « kunst » nog verder uit te oefenen. Nu gebeurde het toch van tijd tot tijd, dat er één op de sarge vloog en, gelijk later **opsignorken** in den « Mechelschen Ommegang » onder de luide vreugdekreten der samengestroomde menigte, allerlei koddige lichtsprongen maakte :

Het liedekje luidde als volgt :

Vier mannen met vier mutsen
Die kwamen aangegaan ;
Zij vroegen om te rusten
Aan 't Schelleke bleven zij staan
't Is van 't Schelleke den Ommegang,
De(n) eene kreupel, de(n) andere mank ;
Sa gelijk, sa gelijk
En laat hem toch niet vallen,
Met zijnen neus in 't slijk
Ah een, ah twee, ah drij !

ANTWERPEN

Uit « Ons Volksleven », 1e jaarg 1889, bl. 9.

168. Tamboer

Tam - boer, blink nu uw schoen; Tam - boer, blink nu uw
schoen Tam - boer, blink nu uw ker - re - mis schoen
Ker - re, mer - re, mer - re, Tam - boer, blink nu uw schoen.

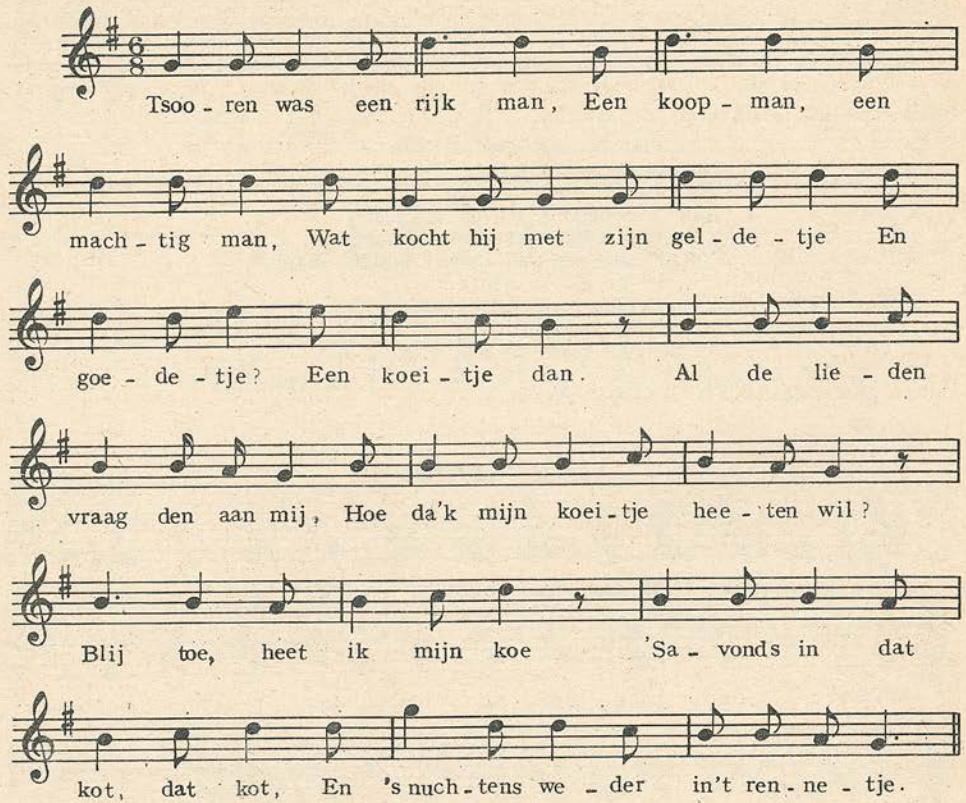
ST-ELOOIS-VIJVE

- 2 Tamboer, kam nu uw haar (*bis*)
Tamboer, kam nu uw kerremishaar
Tamboer, kam me uw kerremishaar
enz.
- 3 Tamboer, drink nu uw wijn
enz.
- 4 Tamboer, kies nu uw vrouw,
enz.
- 5 Tamboer, kies nu uw kind,
enz.
- 6 Tamboer, jaag weg uw vrouw
enz.
- 7 Tamboer, jaag weg uw kind
enz.
- 8 Tamboer, nen anderen boer
Tamboer nen anderen kerremisboer
Kerre, merre, merre
Tamboer nen anderen boer !

Als nu de eerste tamboer een nieuwen gekozen heeft, sluit hij zich weer aan bij den kring en het spel begint opnieuw.

Zie : Kinderspel en Kinderlust in Zuid-Nederland van A. De Cock en Is. Teirlinck IIe deel, bl. 227

169. Tsooren was een rijk man

Tsoo - ren was een rijk man, Een koop - man, een
 mach - tig man, Wat kocht hij met zijn gel - de - tje En
 goe - de - tje? Een koei - tje dan. Al de lie - den
 vraag den aan mij, Hoe da'k mijn koei - tje hee - ten wil?
 Blij toe, heet ik mijn koe 'Sa - vonds in dat
 kot, dat kot, En 's nuch - tens we - der in't ren - ne - tje.

- 2 Een os dan — Vette klos heet ik mijn os
- 3 Een kalf dan — Waterbalg heet ik mijn kalf.
- 4 Een zwijn dan — Zuren azijn heet ik mijn zwijn.
- 5 Een ezel dan — Pottebezem, heet ik mijn ezel.
- 6 Een schaapje dan — Roolapje, heet ik mijn schaapje.
- 7 Een gans dan — Lange krans, heet ik mijn gans.
- 8 Een zwane dan — Lange hals, heet ik mijn zwane.
- 9 Een hane dan — Kokkelakok heet ik mijn hane.
- 10 Een hennetje dan — Tik, tik, tik, mijn hennetje,
 'S avonds in dat kot, dat kot
 En 's nuchtens weder in 't rennetje.

cf. : Lootens en Feys, Ch. pop. flamands, bl. 214.

cf. : Fl. Van Duyse : Het Oude Nederlandsche lied, 2de deel, bl. 1372.

170. Het zwart schaap

143

Wel, scha-per, en geef mij dat zwart — schaap Hm,
 hm, dat zwart — schaap En 'k moet er dat zwart schaap
 heb - ben, Van rom-me - nis - som en komt er om, En
 'k moet er dat zwart schaap heb - ben, Van rom-me,- nis - som .

WEST-VLAANDEREN

2

De rei Dat zwart schaap en is het mijne niet
 Hm, hm, het mijne niet
 En kies één van d'ander zesse
 Van rommenissom en komt er om,
 En kies één van d'ander zesse
 Van rommenissom.

3

De jongen Een van d'ander zesse en wil ik niet
 Hm, hm, en wil ik niet
 En 'k moet er dat zwart schaapke hebben
De rei Van rommenisson en komt er om,
De jongen En 'k moet er dat zwart schaapke hebben
 Van rommenissom.

4

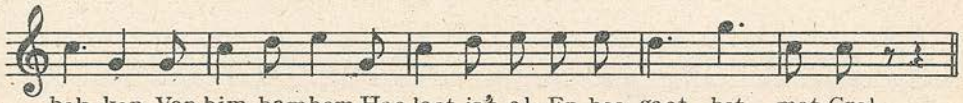
De rei Wel, schaper, is er nog brood in 't zak
 Hm, hm, nog brood in 't zak ?
 En d'honden loopen op hun gemak
De rei Van rommenisson en komt er om,
De jongen En d'honden loopen op hun gemak,
 Van rommenissom.

Beurtzang van **jongen** en **schaper**. De jongen neemt een schaap, dit wordt in het spel één hond, die op zijn beurt, een schaap kan vangen zooals de jongen, tot er geen schapen meer zijn.

171. Grol

't Is tijd dat we gaan ver - trek - ken, De klokken gaan beiren en

bek - ken Van bim, bambom, Hoe laat is 't al, En hoe gaat het. met Grol.

Een kind zit op den grond; het kermt of weent. Een ander staat er bij, verzorgt of troost het. Een groep kinders houden zich bij de hand en komen al zingend bij het zieke kind. dat "Grol" wordt genoemd.

1. De ziekenoppasser antwoordt : Grol is ziek.

De kinders gaan weg en komen al zingend terug.

2. De ziekenoppasser Grol heeft een graat ingezwolgen.

Idem.

3. Grol heeft zeer in zijn buik.

4. Grol ligt op sterven.

5. Grol is dood.

einde : de kinderen zingen zooals hierboven :

't Is tijd dat we gaan vertrekken.
De klokken gaan beieren en bekken.

om 't eindigen met:

Van bim, bam, bom, Van bim, bam, bom, Ach Grol is dood!

en doen alsof ze weenen.

OOSTENDE

Opgeteekend door den Heer Hauchard, onderwijzer.

172. Nen zak ter molen

Ik heb nen zak ter mo - len ge - daan, Voor Ja - cob, voor

Ja - cob, Nen zak vol ko - ren, Voor Ja - cob, voor

Ja - cob Schokt e - wat op ge zult e - wat ha - len,
Breekt de mo - len ge zult hem be - ta - len, Schokt ewat op Voor Ja - cob!

WAMBEEK

Pol de Mont schrijft in « Volkskunde » 2e jaargang, bl. 123 : Eer zeer aardig, doch bijna geheel verdwenen spel. In mijne kindsheid was het in het Payottenland, althans op mijn geboortedorp Wambeek, nog zeer bekend.

Twee van de sterkste schoolknappen houden op hunne in elkaar gelegde handen, rechter in linker, en linker in rechter, eenen liefst kleineren makker horizontaal in evenwicht. Aldus doen zij hem zachtjes heen en weer wiegen, het liedje hierboven aangeduid, zingende. Dart trachten zij den zak (den kleineren makker) bij 't uitspreken der woorden « schokt, zult, breekt, zult, schokt », eventjes in de hoogte te werpen, zonder hem te laten vallen.

173. Schipper ! mag ik mede varen ?

Schip-per, mag ik me - de va - ren? ja of neen!
Moet ik dan geen geld be - ta - len? Ja of neen!

HOOGSTRATEN

De speelmakkertjes plaatsen zich allen op een rij; zij kiezen een van hen uit om den schipper te verbeelden. Deze gaat op een afstand staan. De groep roept hem al zingende toe: « Schipper, mag ik overvaren, ja of neen ? »

De schipper antwoordt : « ja ! »

Dan herneemt de rij, zingende, en voorwaarts en achterwaarts gaande : Moet ik dan geen geld betalen, ja of neen ?

De schipper antwoordt : « ja ! »

De rij vraagt : « hoe ? »

De schipper antwoordt : « zoo » !

En meteen doet hij een beweging vóór, die de vragers moeten nadoen om te mogen overvaren, b.v.: hij neemt zijn rechterbeen in de rechterhand en hinkt alzoop op zijn linkerbeen, soms huppelt hij op zijn hurken of gaat nog anders te werk. Dan komt de groep afgehinkt of gedanst, maar de meesten loopen zoo maar vrij op hun twee beenen. De schipper laat de hinkenden en de huppelenden onverlet, maar zet de anderen al loopende na, totdat er een gevangen wordt. De « gevangene » moet dan op zijn beurt als schipper optreden.

174. Huiben komt uit

Hui-ben komt uit, Hui-ben komt uit, Hui-ben komt uit dat
hoek-sken, Dat ei, dat ei, dat lod-der-lijk ei - - - - -
- - - - - Danst fraai, e-del landshee-ren, Danst fraai,
e-del lants.knechts, Danst dat vloer-ken o-ver end' o-ver,
Danst dat vloer-ken op zijn recht - - -, Danst dat vloer-ken
o-ver end' o-ver, Danst dat vloer-ken op zijn recht. —

HUISE (bij Oudenaarde)

Bruggespel : De jongens staan op één rij, elkander met de hand vasthoudend. als schakels van een ketting. Twee hunner (de twee eersten) vormen met de opgeheven armen een soort van boog (de brug) waaronder al de anderen doorgaan, zich steeds bij de hand houdend. De brug wordt dan gevormd door den 2en en den 3en knaap, enz.; de voorlaatste zelf moet onder den boog doorgaan.

Nota : Meester F. A. Gevaert noteerde deze fraaie melodie zooals hij deze in zijn eerste jeugd te Huise bij Oudenaarde, zijn geboorteplaats, had aangeleerd en meegezongen. Hij deelde den oorspronkelijken tekst mede van dit kinderliedje aan Fl. Van Duyse en gebruikte de melodie, in zijn opera : **Quentin Durward** : « Dansez jeunes donzelles », enz.

Fl. Van Duyse : Het Oude Nederlandsche Lied - 2e deel. 1905, bl. 1407.

175. Springt op en toogt uw schoen

Springt hoog en toont uw schoen, Springt hoog en toont uw
schoen, Laat zien hoe dat 't de jon-ge, de jon-ge, Springt

hoog en toont uw schoen, Springt hoog en toont uw schoen, Laat zien hoe
 dat 't de jon - ge knechtjes doen? De jon - ge knechtjes zijn vol be -
 slag, De jon - ge knechtjes zijn vol be - slag, Zij kun - nen niet
 dan hun hoed op en af doen, Zij kun - nen niet
 dan hun hoed op en af doen, den hee - len, Zij
 kun - nen niet dan hun hoed op en af doen den hee - len dag.

VEURNE

2

Springt hoog, *enz.*

Laat zien hoe dat 't de jonge meisjes doen,

De jonge meisjes zijn vol beslag ;

Zij kunnen bijna nog hun tuitje (*cabriolet hoedje*) niet aandoen,*enz.*

3

Springt hoog, *enz.*

De jonge mannen zijn vol beslag ;

Zij kunnen niet dan hun pintje drinken, *enz.*

4

Springt hoog, *enz.*

De jonge vrouwen zijn vol beslag ;

Zij kunnen niet dan hun pappotje roeren, *enz.*

5

Springt hoog, *enz.*

d'Oude mannen zijn vol beslag ;

Zij kunnen niet dan hun dijpje smooren, *enz.*

6

Springt hoog, *enz.*

Laat zien hoe dat d'oude vrouwen doen

d'Oude vrouwen zijn vol beslag ;

Zij kunnen niet dan goed koffie drinken

Zij kunnen niet dan goed koffie drinken, den heelen,

Zij kunnen niet dan goed koffie drinken den heelen dag.

176. Een oud liedeken

Joo - re - ke, wacht uw pa - trijs - kes wel! Ze
 loo - pen op on - zen tuin! Ze eten er al on - ze
 wa - re - moes op, En al on - zen a - juin! Van
 tiere - liere, lie - re, hn, hn, hn! Van tiere - liereliere, hn!

GEERAARDSBERGEN

Dit aloude lied werd destijds door Dichter G. Antheunis opgeteekend uit den mond van zijn overgrootvader. Zijn grootvader en zijn vader zongen het in Oost-Vlaamsch dialect.

Uit « Volkskunde », 2e Jaargang, bl. 251.

177. Reepen, reepen dat doen wij

De reep in d'hand, de stok in d'hand, Ree - pen,
 ree - pen is ple - zant! Ree - pen, ree - pen is ple -
 zant En wij ree - pen dat we zwee - ten; Ie - de -
 reen op zijn ma - nier, En wij ree - pen toch zoo

Refrain

gee - re Maar wij moe - ten ons ver - we' - ren Ree - pen,
 ree - pen dat doen wij Ree - pen ree - pen dat doen
 wij En die niet ree - pen of ban - den en
 kan, Moet maar stil - le blij - ven staan, En 't is van
 He - la, ho - la Houd er de moed maar in,
 Houd er de moed maar in, Houd er de moed maar
 in, En 't is van He - la, ho - la Houd er de moed maar
 in De jon - ge ree - pers die zijn hier.

EREMBODEGEM

Het 2de deel van dit lied is algemeen gekend te Charleroi : « La ducasse du bos » van Jacques Bertrand. In het Fransch, stelt men er de volgende woorden op :

Allons, la mèr' Gaspard
 Encore un verre (bis)
 Allons la mèr' Gaspard
 Encore un verre, il n'est pas tard.

(Nota van E. Colin, Archivaris der Stad Brussel, lid der Commissie van het Oude Volkslied.)

178. De boer

Nu trekt de boer een paar klompjes aan, Dan
is de boer content! Een paar klompjes met wat
strooi daarin, Al - les naar den boer zijn zin Maar een boer is
maar een boer, Keer hem om het blijft toch een boer.

Algemeen gekend.

2

Nu trekt de boer een paar kousjes aan
Dan is de boer content.
Een paar kousjes met een paar klompjes,
Een paar klompjes met wat strooi daarin,
Alles naar den boer zijn zin.
Maar een boer, enz.

3

Nu trekt de boer een broekje aan
Dan is de boer content.
Een broekje met een paar kousjes,
Een paar kousjes met een paar klompjes,
Een paar klompjes met wat strooi daarin,
Alles naar den boer zijn zin.
Maar een boer, enz.

4

Nu trekt de boer een vestje aan,
Dan is de boer content.
Een vestje met een broekje,
Een broekje met een paar kousjes,
Een paar kousjes met een paar klompjes,
Een paar klompjes met wat strooi daarin,
Alles naar den boer zijn zin.
Maar een boer, enz.

5

Nu trekt de boer een jasje aan
Dan is de boer content.
Een jasje met een vestje,
Een vestje met een broekje,
Een broekje met een paar kousjes,
Een paar kousjes met een paar klompjes,
Een paar klompjes met wat strooi daarin,
Alles naar den boer zijn zin.
Maar een boer, enz.

6

Nu zet de boer een mutsje op,
Dan is de boer content,
Een mutsje met een jasje,
Een jasje met een vestje,
Een vestje met een broekje,
Een broekje met een paar kousjes,
Een paar kousjes met een paar klompjes,
Een paar klompjes met wat strooi daarin,
Alles naar den boer zijn zin.
Maar een boer is maar een boer,
Keer hem om, het blijft toch een boer.

Op te merken valt dat in elke stroof de opsomming der kleedingstukken bepaald wordt door diegenen die in de vorige stroof worden vermeld.

Deze herhaling wordt gezongen op de aangestreepte muziekmaten.

Variante in woorden en muziekwijze.

Vertellend

En als een boer een broek - sken heeft, Een
broek - sken met een gesp - ken aan Dan is een
boer vol - daan — Zoo gaat een boer trop aan . —

HOESSELT

2

En als een boer een kielken heeft
Een kielken met een *kramken* aan (*slot*)
Dan is een boer *enz.*

4

En als een boer een paar klompkes heeft
Een paar klompkes met een paar riemkes
Dan is een boer *enz.*

3

En als een boer een hoedjen heeft
Een hoedjen met een kokardjen
Dan is een boer *enz.*

5

En als een boer een gileeken heeft
Een gileeken met een rij knoopkes
Dan is een boer *enz.*

6

En als een boer een pitaleerken heeft
Een pitaleerken met een kraagsken,
Een gileeken met een rij knoopkes,
Een paar klompkes met een paar riemkes,
Een kielken met een *kramken* aan (*slot*),
Een broeksken met een gespken,
Dan is een boer voldaan.
Zoo gaat den boer trop aan.

Opgeteekend door Lambrecht-Lambrechts.

In dit opsommingsliedje moet telkens in omgekeerde orde, herhaald worden wat voorafgaat. Voorbeeld : 6de stroof.

180. Bij de boeren

Bij de boe-ren is't vroeg op te staan, Tral - de -
 ri, tral-de - ri, de - ri - de - ra Bij de boe-ren is't vroeg op te
 staan Van te vie-ren 'smorgens vroeg aan't bo-ter-vat te staan.

REET (pr. Antwerpen)

- 2 Bij de boeren is 't vroeg op te staan
Van te vieren 's morgens vroeg al naar de markt te gaan.
- 3 Bij de boeren is 't vroeg op te staan
Van te vieren met de koeien naar de wei te gaan.
- 4 Bij de boeren is 't vroeg op te staan
Van te vieren met de kar en paarden uit te gaan.
- 5 Bij de boeren is 't vroeg op te staan
Want lijk altijd heeft de boer voor U iets laten staan.
- 6 'k Wil er bij den boer niet dienen gaan
't Is er veel plezieriger van naar de stad te gaan.

Gezongen door pachter Struyf in 1900 - opgetoekend door den heer P., oud-gemeentesecretaris.-Uit Nederl. tijdschrift voor Volkskunde, 1938, Afl. 1-2-3, bl. 17.

181. Der kwam nen boer uit 's Hertogenbosch

Er kwam nen boer uit 'sHer-to-gen-bosch En
 't was zoo ne slim-me vos, En hij kwam naar de markt ge -
 loo-pen, En hij kwam naar de markt ge-gaan, En het
 was om te ver-koo-pen, Een pou-le-ke met-nen

haan En hij meende dat 't nog markt was, Maar de
markt was al ge - daan. Van as - je, nom, kwas je, nom,
kwis, kwam, kwam, En de jaar markt was ge - daan. Van
as - je nom, kwas je nom, kwis, kwam, kwam, En de jaar - markt was ge daan.

DENDERMONDE

Kan dienen als rondedans of marschlied.

Laura Hiel : Kinderspelen en Liedjes uit het land van Dendermonde, bl. 130.

182. De boeren van Eekloo

De boe - ren van Ee - kloo E - ten zoo geer - ne en
wer - ken zoo noo! De boe - ren van Ee - kloo E -
ten zoo geer - ne en wer - ken niet geer - ne. E - ten geer - ne
ap - plen en pe - ren E - ten geer - ne zoe - te - melk,
Zoe - te - melk met wit - te brood De boe - ren van
Ee - kloo E - ten zoo geer - ne en wer - ken zoo noo.

AALST

Opgeteekend door Laura Hiel, vertolker Vander Heyden, onderwijzer.

183. Boertjens lust, hertjens rust

XVIIe eeuw

De boer-kens smel-ten van vreugd en ple-zier, Als den
oogst is bin-nen ge-tre-den, Zij gaan met hun-ne boe-
rin-nen te bier, En zij ma-ken zeer goe-den cier; De
be-zem steekt ten ven-ster uit, Men danst er, men speelt er al
op de fluit, Op pot-ten en pan-nen, Op gla-zen en kan-nen, Op
al-ler han-de ge-luid. Op mes-sen, op schup-en, op
zou-te-vat, Op han-gel, op tan-gel, op dit en op dat, Op
't rom-mel-tje rom, dom domme, dom, dom Op ke-tel-tjes, le-pel-tjes,
Tik-ke, tik, tak, En dat duurt er den hee-len nacht lang.

Gekend in gansch het Vlaamsche land

Vergelijk hiermee Bruegel's beroemde schilderstuk. « Boerendans », dat de trouwe weergave is van de eerste helft van dit lied.

F. A. Snellaert (Oude en nieuwe Liedekens, Gent 1864) bl. 110.

184. Boerenvreugde

XVIIe eeuw

Wij boe-ren en boe-rin-nen, Wij wer-ken dag en
nacht, Wij ploe-gen en wij spin-nen En wij
zin-gen uit der macht, Geef, lie-ve Heer, ons
kost en kleer, Het he-mel-rijk en dan niet meer.

OOST-VLAANDEREN

2

Wij spitten en wij spaaien
Geheele dagen lang,
Wij zaaien en wij naaien
En wij werken bij den zang.
Geef, lieve Heer, enz.

3

Wij gaan met houten blokken,
En dikwijls zonder hoed,
Wij gaan met wollen zokken,
Maar wij zingen wel gemoed :
Geef, lieve Heer enz.

4

Wij eten zoete boter,
Melk is voor onzen dorst,
Dan zijn wij veel devoter,
En wij zingen uit de borst
Geef, lieve Heer... enz.

5

Wij dekken zelden tafel ;
Een staksken uit der hand ;
Dat smaakt ons als een wafel
En wij zingen langs den kant
Geef, lieve Heer, enz.

6

Wij gaan een pintje drinken,
Des Zondags na den noen ;
Wij dansen en wij klinken
En wij zingen in het groen :
Geef, lieve Heer... enz.

7

Gij edel en gij rijken,
Wij zeggen het U zeer vrij,
Wij zullen U niet wijken
Gij en zingt niet half zoo blij
Geef, lieve Heer... enz.

Zie F. A. Snellaert — Gent 1864 (Oude en Nieuwe liedekens) bl. 117.

Ook J. F. Willems - bl. 502 (Oude Vlaamsche liederen)

185. Hoe zaait de boer zijn graan

Wijze : de Mosselman.

Hoe zaait de boer zijn graan, Hoe zaait de boer zijn
 ko - ren - graan, Van de ran, plan, plan, Van den boe - re - man, Hoe
 zaait de boer zijn graan, Hoe zaait de boer zijn graan?

BRUSSEL

- 2 Zoo zaait de boer zijn graan,
- 3 Zoo pikt de boer zijn graan,
- 4 Zoo bindt de boer zijn graan,
- 5 Zoo dorscht de boer zijn graan,
- 6 Zoo maakt de boer zijn graan,
- 7 Zoo bakt de boer zijn graan,
- 8 Zoo eet de boer zijn graan,

De jongens staan in een ronde en gaan al stappend en zingend voort : De ronde doet de vraag. De leider, die in 't midden staat, toont het gebaar van den boer, telkens nagebootst door de anderen, in refrein.

Dit liedje bestaat in 't Engelsch : Would you know how does the peasant ? Zelfde vragen, zelfde antwoorden, andere muziekwijze.

Bestaat ook in 't Fransch : Comment fait le paysan ? Andere muziekwijze.

Zie : Aimé De Cort : Vlaamsche Kinderspelen uit West - Brussel. bl. 109.

186. ANDERE WIJZE

Zoo zaait de boer zijn ko - re - ken, zijn

ko - re - ken Zoo zaait de boer zijn ko - re - ken.

SEMMERSAKE

- 2 Zoo pikt de boer zijn koreken,
- 3 Zoo dorscht de boer enz.
- 4 Zoo bindt de boer
- 5 Zoo want de boer
- 6 Zoo bakt de boer
- 7 Zoo eet de boer

Zie : Kinderspel en kinderlust van A. De Cock en Is, Teirlinck, Ite deel, bl. 191.

187. ANDERE WIJZE

Hoe zaait de boer zijn ko - ren - tje, Zijn ko - ren - tje, zijn

ko - ren - tje, Hoe zaait de boer zijn ko - ren - tje, zijn ko - ren - tje.

HOOGSTRATEN

- 2 Hoe pikt de boer zijn korentje,
- 3 Hoe dorscht de boer zijn korentje,
- 4 Hoe bindt enz., enz.

Bij ieder verschillende handeling worden de verschillende gebaren van den Landman gemimeerd.

Laurijssen : De folklore van een Kempisch dorp ; bl. 24-25.

188. Koekeloeren haan

Koe - ke - loe - ren haan, Het laatste voer is op de baan

Koe - ke - loe - ren haan De laatste scho - ven zijn er aan

Einde

Het laats - ste voer is op de baan, Dat in den boer zijn

schuur moet gaan De lui - e boer al - leen laat nog wat

staan, Al - leen laat nog wat staan. *D.C.*

GRIMBERGEN

In zekere streken gaat het maaien en het binden van de laatste garve met feestelijke gebruiken gepaard. Deze laatste garve is de **geluksgarve** en men verwacht van haar : veel rijkdom voor het volgend jaar.

Opgeteekend door den Heer Trap, onderwijzer.

Variante

Koekeloeren haan
De leste boekweitkar is op de baan,
Al voor naar huis te gaan,
Hanneke maan
Met zijn leeren broeksken aan,
Ge moet de pannen smeren
Of de koeken branden aan.

HOOGSTRATEN

Kriole, kriole ! al in, kriole ! (*oogstfooi*)
Viva den akkerman
Die 't al betalen kan !
Geluk boer en boerin !
't Laatste voer komt in.
Kriole, kriole, al in kriole !
Als de boerinne geen wafers en bakt
't En is maar een doole (*djoole = sulchtig*)
En als de boer geen bier en tapt,
't En is maar een hons-vat (*hondsvod*)
Kriole, kriole ! al in kriole !

GIJVELDE

De uitroepingen der maaiers (« kriole ») waarin telkens het woord « Kyrie eleison » (verbasterd) : « Heer Christus, erbarm U » voorkomt, ziin een bewijs dat dit lied zeer oud zou kunnen zijn.

Kariole, kariole !
 Viva den akkerman
 Die wel beschinken kan !
 Geluk boer en boerinne !
 't Laatste voer komt inne
 Kariole ! kariole !

KWAADIEPER

189. Boerenverhuislied

Zoo nen boer is geld weerd, Zoe - te lie - ve ga - rel - tjes,
 Zoo nen boer is geld weerd, Zoe - te lie - ve meid.

TURNHOUT

- 2 Wat zullen wij daar drinken, zoete lieve enz.
- 3 Brandewijn met suiker,
- 4 Wat zullen wij daar eten?
- 5 Rijsttap en stokvisch,
- 6 Zoo nen boer is geld weerd, zoete lieve enz.

190. Wij zullen van dezen avond

Er komen regels in voor van het uitwijkelingslied der XIIe eeuw. : Naar Oostland willen wij rijden (zie verder)

Wij zul - len van de - zen a - vond, Nog
 drin - ken den koe - len wijn, Den wijn uit zil - vren schalen En
 't bierken uit een ge - las, Wie zal't zoo duur be -
 ta - len Dat daar ge - dron - ken was?

TURNHOUT

« Boerenverhuislied » was destijds eigenlijk bestemd om onderweg gezongen te worden door de geburen, die een boer hielpen verhuizen in 't blijde vooruitzicht van de lekkere smulpertij en het drinkgelag waarmee ze den verhuis zouden besluiten op de kosten van den verhuizer.

Zie E. A. J. Nuyts, lid der Commissie van het Oude Volkslied: « Kinderspelen » *Taxandria*, Nieuwe Reeks III, nr 2, 1930, bl. 47 en 48.

191. Wie gaat er mee naar Luxie

(Verhuislied)

HOOGSTRATEN

2

Wat zullen wij daar drinken ?
 Zoete lieve garreltjes,
 Wat zullen wij daar drinken ?
 Zoete lieve Mei.

4

Wie zal er dan betalen ?
 Zoete lieve garreltjes,
 Wie zal er dan betalen ?
 Zoete lieve Mei.

3

Brandewijn met suiker,
 Zoete lieve garreltjes,
 Brandewijn met suiker,
 Zoete lieve Mei.

5

De eerste boer de beste,
 Zoete lieve garreltjes,
 De eerste boer de beste !
 Zoete lieve Mei.

Men zingt dit liedje bij de verhuizing van een boer, van het eene dorp naar het andere. Die verhuizing wordt gedaan door de geburen van den boer door middel van verscheidene voertuigen, zooals karren, wagens, enz. Het laatste voertuig is een huifkar, versierd met allerlei gekleurde papieren bloemen en waarop de boerin, de echtgenoot van den boer, gezeten is. Men noemt die kar de « rozenkar ». Het vreugdebetoon der boerenzonen en dochters, die aan dien verhuis meehelpen, is onbeschrijfelijk. Zij zingen gedurende den optocht herhaaldelijk boven vermeld liedje :

Uit Laurijssen : De folklore van een Kempisch dorp. bl. 90.

Nota van E. Colin, archivaris der stad Brussel, Variante van de melodie in Nederlandsch Limburg gebruikt

Het is meer dan waarschijnlijk dat het een veranderde wijze is van het gekend lied van Gaveaux : « La pipe de tabac », uit zijn Komische Opera : Le Petit Matelot.

192. Uitwijingenlied

XIIe eeuw

KEMPEN

2

Als wij binnen Oostland komen,
 Al onder dat hoge huis fijn,
 Daar worden wij binnen gelaten,
 Frisch over de heide,
 Zij heeten ons willekom zijn.

3

Ja, willekom moeten wij wezen,
 Zeer willekom moeten wij zijn,
 Daar zullen wij, avond en morgen,
 Frisch over die heide,
 Nog drinken den koelen wijn.

In Vlaanderen en in de Kempen veranderden destijds de boerenknechten en meiden van dienst op bepaalde data : op St-Jan en op Kerstdag.

Die veranderingen van dienst gingen gepaard met overgeleverde gewoonten en zangen ; zoo ontstonden de verhuis- en uitwijkelingsliederen.

Bols. Honderd oude Vlaamsche liederen. cf Ernest Closson, lid der Commissie van het Oude Volkslied : Chansons pop, des pr. belges bl. 39.

193. Rozenlandslied

(Verhuislied)

HEIST-OP-DEN-BERG

2

Daar werden wij binnen gelaten,
 Daar was er de dochter maar thuis,
 Daar gaf zij ons te drinken
 Al in dat schoon rood huis.

3

Wij dronken den wijn uit schalen,
 Het bierken uit een glas,
 Daar moesten wij al betalen
 Wat daar gedronken was.

Als men de meid of den knecht gaat halen.

Uit « Ons Volksleven », 8e jaarg. 1896. bl. 86.

E. Closson, chants populaires des provinces belges, bl. 39.

194. Het verhuislied zoals men het zingt te Beverloo

A

Naar Oost - land zul - len wij rij - den, Naar Oost -
land zul - len wij gaan, Daar wo - nen de
pro - pe - re mei - sjes Frisch o - ver groe - ne
hei - den, Daar zijn de stra - ten met ro - zen be - plant.

Dit lied werd gezongen door den stoet van knechten en meiden, die van dienst veranderden. Aan 't huis gekomen, waar 'n meid of knecht niet van dienst wilde veranderen, zongen ze :

B

Waar is de meid, laat zons eens zien? Waar is de meid
laat zons eens zien? Om ha - ren - twil zijn wij ge -
ko - men. Eer zij ter uw hui - zen uit gaat.

2
En heeft dees meid U slecht gediend. (bis)
Dan doet haar vergiffenis vragen,
Eer zij ter uw huizen uitgaat.

3
En heeft dees meid U wel gediend. (bis)
Dan geeft haar heur geld en heur kleeren,
Eer zij ter uw huizen uitgaat.

4
Bij 't vertrek :
Adieu ! den baas ! Adieu bazin. (bis)
Wij gaan van hier vertrekken,
Al naar een andere bazin.

De stoet vertrekt :

C

Te X . . . wil ik niet wo - nen, Daar
zijn er de vrou - wen te kwaad.

2
Te M wil ik wel wonen,
Daar zijn ze wat beter van aard.

3
Te X wil ik niet wonen,
Daar stuiven de straten van zand.

4
Maar te M wil ik wel wonen,
Daar zijn ze met rozen beplant.

Daarop hernemen ze het wijsje A. — Wanneer zij voor eene herberg komen, zingen ze op wijsje B.

1
Bazin, tapt ons nen pot met bier, (*bis*)
Wij zullen zeer wel U betalen ;
Wij moeten nog verder als hier

2
En hedder geen bier, dan tapt ons wijn, (*bis*)
Wij zullen zeer wel U betalen ;
Wij moeten nog verder als hier.

Als men aankomt bij de nieuwe bazin, zingt men :

D

Hier is de meid, Ba - zin ne van min - ne zoo zoet, Waar
zal de meid nu sla - pen? Ba - zin - ne van min - ne zoo
zoet. In een pluimbed tus - schen schoone la - kens, Ba -
zin - ne van min - ne zoo zoet, Wat zal dees meid nu
e - ten? Ba - zin - ne van min - ne zoo zoet, Plat - te
kees met nen zil - vren le - pel, Ba - zin - ne van min - ne zoo zoet.

195. Sa boer, koopt een kind

Sa boer, koopt een kind, Sa boer, koopt een kind, En koopt dan al een

ker-mis-kind, ker-mis, ker-mis, ker-mis-kind, koopt een ker-mis-kind.

Sa boer, gaat aan den dans, Sa boer gaat aan den

dans. En gaat al aan den ker-mis-dans,

ker-mis, ker-mis, ker-mis-dans, Gaat aan den ker-mis-dans.

BLANKENBERGE

2 Sa kind, koopt een man (*bis*) enz.

Refrein : Sa kind, gaat aan den dans, enz.

3 Sa man, koopt een vrouw (*bis*) enz.

Refrein : Sa man, gaat aan den dans, enz.

4 Sa vrouw, koopt een zoon (*bis*) enz.

Refrein : Sa vrouw, gaat aan den dans, enz.

5 Sa zoon, koopt een dochter (*bis*) enz.

Refrein : Sa zoon, gaat aan den dans, enz.

6 Sa dochter, koopt een boer (*bis*) enz.

Refrein : Sa dochter, gaat aan den dans, enz.

Een jongen (de boer) staat in 't midden van de ronde en kiest een meisje uit.

Terwijl allen het refrein zingen en in ronde springen, danst de jongen (de boer) met het meisje in het midden. Na den dans duwt het meisje den jongen uit de ronde en kiest een anderen danser.

Het tweede koeplet begint met het meisje (het kind) alleen in de ronde, die dan « een man kiest », en het spel gaat voort tot het einde, met beurtelings een jongen en een meisje te midden van het spel.

Opgeteekend door Laura Hiel, Vertolker : E. Popelier, visscher, thans kerkzanger.

196. Sa boer gaat naar den dans

(Variante)

Sa boer, gaat naar den dans, Sa boer, gaat naar den dans,
 Gaat al naar den ker - mis - dans, ker - mis, ker - mis,
 ker - mis - dans, Gaat al naar den dans. —

- 2 Sa boer, zit op uw stoel, (*bis*)
 Zit al op uw kermisstoel
enz.
- 3 Sa boer, en kiest uw wuf, (*wijf = vrouw*)
 Kiest eens al uw kermiswuf.
enz.
- 4 Sa boer, kust nu uw wuf,
 Kust eens al uw kermiswuf.
enz.
- 5 Sa boer, gaat uit den dans,
 Gaat daar uit den kermisdans
enz.

De Coussemaker : Ch. pop. des Flamands de France, 1856, bl. 329.

E. Colin, lid der Commissie van het Oude Volkslied: wijze van « Daar ging een pater, » veranderd op zijn ergst.

197. Op mijne kloefen

Op mij - ne kloe - fen ga ik dan - sen, Op mij - ne
 kloe - fen ga ik wal - sen, Op mij - ne kloe - fen ga ik
 wand - len, Op mij - ne kloe - fen ga ik hand - len, Ja mij - ne
 kloe - fen zal nie - mand er - ven, Want op mijn kloe - fen zal ik ster - ven.

Kan te zamen gezongen worden met het volgende deuntje.

Opgeteekend door Laura Hiel, vertolkster: Martha De Vleeschouwer.

ZELE

198. Boerken ; uw beentjes staan stijf

Een, twee, drij, vier, en da's vijf, Boer-ken uw been-tjes, Boer-ken uw
beentjes, Een, twee, drij, vier, en da's vijf, Boerken uw beentjes staan zoo stijf.

DENDERMONDE

Laura Hiel : Kinderspelen en Liedjes uit het land van Dendermonde, bl. 130.

199. De roep van de kalverhoeders

Kal-ver hoe-ders van Rut-te - ken, tut! W'hebben hei en
bos-schen rond ge - wrut! Rut-te - ken, tut! Rut-te - ken, tut!

WECHEL-TER-ZANDE

Nederlandsch Tijdschrift voor Volkskunde, 1937, 4-5-6 bl. 140.

200. Roep van den koewachter in't veld

Koe - koek Waar zit ge toch? In de bos - schen!
Wat doet ge daar? Ei - ers zui - pen Met hee - le kui - pen.

ZELE (bij Dendermonde)

Opgeteekend door Laura Hiel, Vertolkster Martha De Vleeschouwer.

201. Ali - Ola ! koewachterkens lied

Koe - koek ! koe - koek ! koek - koek ! A - li ! O - la ! a - li ! o - la ! In
wel - ken hoek, Gij nes - ten - dief, A - li ! O - la ! Waar zit ge toch? Sa ! sa !

OOST-WINKEL (bij Eekloo)

Morgenrood. Nr 230. 1936-37. Medegedeeld door den Heer Julius de Hulster.

202 Koewachters roep!

A - ri - a - wa - wit - te, De . koe - wach - ter mag ni' zit - te,
A - ri - a wa hou - wa, Hou . ou - wa, Hou . ou - wa, Hou . ou - wa, Hou - wa.

Opgeteekend door E. V.

In « Goud-gele Garve » van Ing. Edg. Wauters en Dr Eug. Verstraete, bl. 62.

KOEKELARE

203. Hôliolô

Roep en tegenroep van de koewachterkens

Breed

Hô - li - o - lô ! Hô - li - o - lô ! Hô - li - o - lô !
Hô - li - o - li - o - li - o - li - o - li - o - lô ! Hô - li - o - lô ! Is
Keub - ke nog dô ? Is Keub - ke nog dô ? Hô - li - o - li - o - li - o -
li - o - li - o - lô ! Hô - li - o - lô ! Dag Jan - ne - ke, jo ! Dag
Jan - ne - ke, jo ! Hô - li - o - li - o - li - o - li - o - li - o - lô .

Klein Frankrijk bij DIEST

Zie : Limburgsche Lieder van Lambrecht Lambrechts, uitg. der Commissie van het Oude Volkslied, bl. 28.

Dit is de zangroep van de koewachters om malkander te verwittigen dat zij iets te zeggen of te vragen hebben en zoo houden zij van verre een zingend gesprek, altijd op den toon van den roep.

« Hôliolô ! Es Keubke nog dô ? Es Keubke nog dô ? Hôlioliolioliolô ! »

En Keubke zingt tegen : « Hôliolô ! Dag Janneke, jo ! Dag Janneke, jo ! Hôlioliolioliolô ! »

En Janneke weer : « Hôliolô ! Hoe laat is 't no ? Hoe laat is het no ? Hôlioliolioliolô ! »

Keubke 's antwoord luidt : « Hôliolô ! 'k en weet het nie ! 'k en weet het nie ! »

En de kinderen weten altijd, blijkbaar instinctief, hun vragen en antwoorden zoo te schikken dat ze overeenstemmen met het rythme van den zangroep en dat ze telkens te gepasten tijde den eersten en den laatsten « Hôliolô ! » invallen.

Uit 't Daghet in den Oosten, 1e en 2e jaar. bl. 8.

204. Herderslied

XVIIe eeuw

Al heb - ben de prin - sen hun - nen wensch,
 Zij zijn toch maar sla - ven van den mensch, Maar wij
 her - ders vol van vree, Zijn be - kom - merd nie - vers mee.

OOST-VLAANDEREN

2

Al is het hof wat meer versierd,
 Schoonder is ons woning opgesierd, } 2 maal
 Met gras, met bloemekes en geboomt,
 Daar zoo menig beek bij stroomt.

3

Al is het hof veel snaarspel zoet
 Dat den droeven geest verheugen doet, } 2 maal
 Bij ons is ook den wederklank
 Van der vogelen zoeten zang.

4

Al heeft elken koning 't hoofd omringd
 Met een gouden kroon die heerlijk blinkt, } 2 maal
 Wij herders dragen ook eene kroon
 Van verscheiden bloemekens schoon.

5

Al draagt eenen koning in zijn hand } 2 maal
 Eenen staf om te beheerschen 't land
 Wij voeren ook eenen 't elker steê
 Daar w'onze schaapkens beheerschen mee

6

Is dat niet de rijkste mensch die leeft } 2 maal
 Die bij weinig zijn genoegten heeft?
 Wat is toch al dezer wereld lust,
 Als des menschen hart is ongerust.

Gedicht en muziek zeer karakteristiek, uit de XVIIe eeuw.

Kan op een menuetpas gedanst worden.

J. F. Willems : Oude Vlaamsche Liederen : bl. 507.

Staat ook aangeteekend in : Triumphus Cupidinis, van Ysermans (Amsterdam).

Zie : Rondon, Reien en andere spelen, in boekdeel I.

Ambachtsliederen

205. De Scharesliep

Ik zal mijn va - der vra - gen, Of hij het heb - ben
 wil, Of ik met mijn krui - wa - gen Mag rij - den waar ik
 wil Mag rij - den, mag rij - den, mag rij - den waar ik
 wil, Ja, ja! Mag rij - den, mag rij - den, mag rij - den waar ik wil.

WEYER (Limburg)

2

Ik vaar met mijnen wagen,
 En anders niemand niet,
 Ik vaar over bergen en dalen
 En roep dan: Scharesliep!
 En roep dan (3 maal) enz.

3

Ik slijp ook messen en scharen,
 Aan een *sibielen* prijs (*geringen*)
 Mijn scharen zijn de beste,
 Dat word ik nu wel wijs;
 Dat word ik (3 maal)

4

De smid moet haastig werken,
 Hij staat zoo dicht bij 't vier,
 Heeft niets om hem te versterken
 Dan een gelaasje bier.
 Al met een (3 maal)
 Al met een glaasje bier.

Opgeteekend door Broeckhoven, vertolker: Poelmans Lod, 75 jaar.

206. De Schereslied

Komt, vrienden, in het ron - de, Min - naars van ee - nen
 stiel, Ik zal u gaan ver - kon - den, Hoe ik door't slijpers -
 wiel Den kost ver - dien voor vrouw en kind, Schoon
 bloot ges - teld aan sneeuw en wind Ter lier om ter
 la ! Van links - om, rechts om, dra - ait mijn steen, Door het
 roe - ren van mijn been, ju, ju, ju, ju, ju, ju, ju, ju.

HAGELAND

2

De smid die moet hard werken,
 Gestadig voor het vier,
 Hij durft hem niet versterken
 Met eene kan goed bier,
 Terwijl ik ga op mijn gemak,
 Soms ook wel eens met leegen zak
 Ter lier om ter la ! enz.

3

De schoenmaker blijft gezeten,
 Op eenen pikkelstoel,
 Zou kaas en droog brood eten;
 Maar als ik nood gevoel:
 Dan slijp ik tot den avond toe,
 En zoo heb ik nooit arremoe.
 Ter lier, om ter la ! enz.

4

De kleermaker maakt ons klee ren,
 Voor acht stuivers per dag ;
 Wil hij den loon vermeer en,
 Hij snijdt meer dan hij mag,
 Maar ik met mijnen slijpersteen,
 Ik win meer op een uur alleen;
 Ter lier om ter la !
 Van linksom, rechtsom, draait mijn steen
 Door het roeren van mijn been,
 Ju, ju, ju, ju !

Zie : Ernest Closson, lid der Commissie van het Oude Volkslied : Chants populaires des provinces belges - Brux. Schott, bl. 102,

Zie Bols: Oude Vlaamsche Liederen, nr 76.

E. Colin, lid der Commissie van het Oude Volkslied, Zelfde onderwerp gebruikt door Eug. Stroobant, voor de woorden en door Henrion voor de muziek : « Arm doch wel te moe reis ik door de landen... »

207. Schereslied

Sche - re - slied !   Schè - re - slied ! 'k Laat mijn wiel - ken
draai - en,   'k Laat mijn kiel - ken   zwaai - en,   Sche - re - slied !
Sche - re - slied !   'k Was maar pas   acht ja - ren   Als ik
op de straat al   riep :   Sche - - re - slied !

ZELE

Opgeteekend door Laura Hiel, vertolkster: Martha De Vleeschouwer.

208. Voermanslied

Gefluit van den voerman, gevolgd door 't liedje :

Mijn baai peer - de - ken   zoo goed,   Eet wat hooi,   En ligt op
strooi,   Jut - te !   Hoo !   Peer - de - koo !   Jut - te,   mijn baai peer - de - ken.

DENDERMONDE

Ambachtslied der voerlieden van Dendermonde.

Gezongen door Rikus Hiel, geboren te Kieldrecht in 1302.

Laura Hiel : Kinderspelen en Liedjes uit het land van Dendermonde : bl. 62.

209. De Vlasbewerkers

Komt vrien - den, hier al - len in het ron - de
 En komt en luis - tert al naar ons lied En het - geen gij
 hoort en ziet Is van 't vlas be - wer - ken ook en an - ders niet.
Refrein
 Knip - pe, knip - pe, knap En dat doet er ons be - ha - gen,
 Knip - pe, knip - pe, knap En dat gaat er toch zoo rap,
 Knip - pe, knip - pe, knap En dat doet er ons be - ha - gen,
 Knip - pe, knip - pe, knap En dat gaat er toch zoo rap!

ZANDBERGEN

2

Deze vlasbewerkers zijn brave mannen,
 Bekend van Jan en alleman,
 En ze zeggen dat ze zoo niet blijven
 Van zoo alleen deze vlaswerkers te zijn.
Refr. : Knippe, knippe, knap, enz.

3

Door geleerdheid al van het knappe
 Begint er alleman van te klappen
 En door het draaien al van het wiel
 Gaat het vlasbewerken zoo rap en habiel.
Refr. : Knippe, knippe, knap, enz.

4

't Is nu tijd van het vlas te trekken
 En wederom op haagskens te zetten
 En gelijk gij hoort en ziet
 Is het vrouwvolk ook weeral van stiel
Refr. : Knippe, knippe, knap, enz.

5

En voor het sluiten al van deze zaken
 Is het nu tijd dat wij ons paksken maken
 En gelijk gij hoort en ziet
 Is van 't vlas bewerken en anders niet.
Refr. : Knippe, knippe, knap, enz.

210. Lied der Vlasbewerker's Joecadie !

(Op een volkswijze van Duitschen oorsprong)

Jon - gens, meis - jes, blij van geest ! Joe - ca - die, Joe - ca - da !

Nu ge - zon - gen om ter meest, Joe - ca - die, Joe - ca - da !

't Vlas is rijp en frisch en sterk, Zet - ten wij ons aan het werk

Joe - ca - die - a - die - a - da joe - ca - die, joe - ca - da !

Joe - ca - die - a - die, a - da ! Joe - ca - die - a - da ! A !

Joe - ca - die - a - die - a - da, Joe - ca - die Joe - ca - da,

Joe - ca - die - a - die - a - da, Joe - ca - die - a - da !

VLAANDEREN

2

'k Heb mijn knapper vast ter hand,
'k Breek mijn vlas, wat is 't plezant !
Lemen vallen, slag na slag,
Lemen rijzen heel den dag.

3

Geef mijn zwingbord rap alhier,
'k Sleur mijn vlas er door met zwier,
'k Zwingel gansch den dag op maat,
't Werk geen stonde stille staat.

4

Hier komt d'hekel nu te pas
Die haalt al het vuil uit 't vlas
Als men 't trekt door zoo nen kam
Maakt men vlug er draden van.

5

En nu is het mijnen toer
'k Spinne zonder veel rumoer,
Snorrend draait mijn wieltje voort,
't Spint den draad zoals 't behoort.

211. Weverslied

(variante in de wijze en in de woorden)

Gezwind

D'er gin - gen vier we - ver - kens naar de markt,
Om e 'stuk bo - ter te koo - pen, D'ee - ne die is
vo - ren ge - gaan, D'an - der is ach - ter - ge - loo - pen.
Refrein
Smik, smok van poo - ter spin - jok, Van ok - se - ver -
knok - se, van sleu - ver den dei - ne
D'an - der is ach - ter ge - loo - pen Tier - liere, klits, klets,
klets, poef, paf, Da' gaat er hier die we - ver - tjes aan.

BRUGGE

2
Als z'op de botermarkt kwam,
De boter was zoo diere
Z'hen aan de boerinne gevraagd,
Geef ons e' stukske met viere.

Refrein : Smik, smok, enz.

3
Als ze die boter hadden gekocht,
Ze vroegen vier pateelen
Z'hebben aan die boerinne gevraagd
Kan j' ons die boter wel deelen.

Refrein : Smik, smok, enz.

4
Ba ja 'k, sprak zij, met eenen,
'k Wil die boter wel deelen,
Zooewel als een vrouwken met eeren,
Wevers en zijn geen heeren

Refrein : Smik, smok, enz.

5
Wa' zou 'n wevertjes heeren zijn ?
Z'en h'en noch huizen noch erven.
Komt er e' muizetje in de schapraai,
Van honger moet het sterven.

Refrein : Smik, smok, enz.

6
Als da' muizetje nu is dood,
Waar gaan ze wij begraven ?
Wel onder in de geteerde put,
't Er zal er niemand om vragen.

Refrein : Smik, smok, enz.

7
Die der da' liedie eenmaal zong,
't Was eene weversvrouwe,
Als zij op heur spinnewiel zat,
De man op zijn getouwe.

Refrein : Smik, smok, enz.

212. Weverslied

XVIe eeuw

Daar zat een muis in de scha - praai Van den hon-ger zoo
moest zij ster - ven Fal - de - ri - re, klits, klets, hum,
hum, ha, ha! Van den hon-ger zoo moest zij ster-ven.

uit de Noorder Kempen

2
En als de muis gestorven was,
Wie zal er die muis begraven?
Falderire, enz.

5
Dat zal een weversvrouwken doen,
Aan haar hart zal zij ze drukken,
Falderire, enz.

3
Dat zal een weversvrouwken doen
Haar graf zal er rozen dragen.
Falderire enz.

6
En wie dit liedje heeft gedicht,
Dat was een weversvrouwke,
Falderire, enz.

4
En als die roos gewassen is,
Wie zal er die roos gaan plukken?
Falderire, enz.

7
Terwijl zij aan de spoelbank zat,
Haar man zat nevens 't getouwke,
Falderire, enz.

213. De weversflikker

Hoe kun-nen de we - vers hee - ren zijn, Zij heb-ben land noch
er - ven, Komt er een muis in hun schapraai, Van hon-ger moet zij
ster - ven, Klits, klets, klie-de - rie - re klets, ha, ha, hi, hoe,
klets, Klits, klets, klie-de - rie - re klets, ha, ha, hi, hoe, klets.

RIJKEVORSEL

Deze dans is herkomstig van een oude weversgilde der Kempen.

Na het lied in rondedans gezongen te hebben, bleven de dansers staan en zongen het refrein, al kletsend met de hand. CV

Th. Peeters. Oud-Kempische liederen, bl. 7, 8, 9, 37, 38,

214. Van de vier weverkens

Vier we-ver-kens zag men ter bo-ter-merkt gaan, En de
bo-ter, die was er zoo die-re, Zij had-den geen duit-je in
hun-ne tasch, En ze koch-ten een pond sa vie-ren, Schiete-
spoe-le, sjer-re-bek-ke, Spoel-za! Dijk-ke, djak-ke, ker-re-
kolt-jes, klits, klets, En ze kochten een pond sa vie-ren.

WAMBEKE

2

En als zij het boterken hadden gekocht,
Zij en hadden nog geen plateelen,
Zij spraken dat vrouwken zoo vriendelijk aan,
Om hun boterken te deelen.

3

Dat zou ik nog wel geren doen,
Ja, zoowel als een vrouwken vol eeren,
Maar ik weet wel, wat er de weverkens zijn
En de weverkens zijn geen heeren!

4

« Wat zouden de weverkens heeren zijn,
Zij en hebben noch goed, noch erven!
En kruipt er een muisken in hunne schapraai,
Van honger zoo moet het er sterven.

5

En als dat beestje dan is dood
Waar zullen zij het begraven?
Al onder de weverkens hun getouw
En het grafken zal rooskens dragen.

Uit Volkskunde, 2de jaarg. bl. 70, 71, opgeteekend door Pol de Mont.

215. Kleermakerfeest

Solo Allen
De klee-re-ma-kers op hun feest, Die hielden groo-te fooi, De

Solo

kle - re - ma kers op hun feest, Die hiel - den groo - te fooi, Dan
 a - ten zij ge - ne - gen - ti - gen, ne - gen - maal, ne - gen - maal
Allen
 ne - gen - ti - gen, Aan een ge - bak - ken vlooi, Dan a - ten zij ge -
 ne - gen - ti - gen, ne - gen - maal, ne - gen - maal, ne - gen - ti - gen, Aan
 een ge - bak - ken vlooi, Wie de wie - de wiet met
 ee - nen snok, Knip, knip, knip aan 't snij - den Den
 draad er in Den draad er door, Laat het ga - ren ron - ken.

2
 En als zij hadden veel gesmuld
 Dan dronken zij ook goed,
 Dan dronken zij genegentigen
 Uit eenen vingerhoed.

3
 Er wierd gedanst en fel gespeeld
 Gelijk het nieverst gaat,
 Zij speelden dan genegentigen
 Op eenen zijden draad.

4
 Om raad te houden kropen zij,
 Met lap en draad en scheer,
 Dan kropen zij genegentigen
 In eenen pitaleer.

5
 En als het was naar huis toe gaan
 Dan was er een getrek
 Dan reden zij genegentigen
 Op eenen solferstek.

6
 Te huis reeds stond de deure vast,
 Zij gingen frisch en glad,
 Zij kropen dan genegentigen
 Door 't beroeste sleutelgat.

7
 Des anderen daags kwam men weerom,
 't Was weer het zelfde spel ;
 Dan aten zij genegentigen
 Aan een roode appelschel.

8
 Het ging gelijk den eersten dag
 Met veel plezier en zwier ;
 Zij dronken dan genegentigen
 Een vollen kapper bier.

9
 Maar, dronken, konden zij niet voort,
 Ze pakken 't eeuwig veel ;
 Zij sliepen dan genegentigen
 In eenen pijnsteel.

10
 Zij konden, na een diepen slaap,
 Des morgens er niet uit.
 Dan wierp de baas de negentigen
 Door een gebroken ruit.

216. Al die willen te kapen varen

(heel oud lied)

En al die wil - len te ka - pen va - ren, te ka - pen
 va - ren, moe - ten man - nen met baar - den zijn, Tjo - res,
 Pier en Ka - rel en Ko - nee Heb - ben een baard, heb - ben een
 baard, Tjo - res, Pier en Ka - rel en Ko - nee, Heb - ben een
 baard, Die va - ren mee.

BLANKENBERGE - OOSTENDE - DUINKERKE

Opgeteekend door Laura Hiel : Vertolkster: Math. Vernieuwe.

217. Alle die willen naar Island gaan

Al - le die wil - len naar Is - land gaan, Om
 ka - bel - jauw te van - gen, En te vis - schen met ver -
 lan - gen, Naar I - se - land, naar I - se - land, naar I - se - land
 toe, Tot drie en der - tig rei - zen, zij zijn nog niet moe.

DUINKERKE

2

Als den tijd van de foye komt aan,
 Wij dansen met behagen
 En we weten van geen klagen,
 Maar komt den tijd (bis) van naar zee te gaan,
 Iedereen is al met een zoo zwaar hoofd belaan.

3

Alser de wind van het noorden waait,
 Wij gaan naar de herberge
 En wij drinken zonder erge.
 Wij drinken daar (bis) al op ons gemak,
 Tot dat den lesten stuiver is uit onzen zak (1)

4

Alser de wind van het oosten waait,
 Den schipper blij van herten,
 Zegt : « Wat willen wij laveeren ?
 't Zal beter zijn (bis) ja 't zal beter zijn
 Te loopen voor de wind *recht de Canele in* » (2)

5

Langs de *Leezaers* (3) en de *Schorels* (4) voorbij ;
 Van daar al naar CapClaire (5)
 Die niet weet, hij zal wel leeren,
 Toen komt er bij (bis) onzen stiereman
 En hij geeft ons de koers recht naar Iseland.

6

Dan loopen wij 't eiland Kookol (6) voorbij,
 Al naar de Vogelscharen,
 Dat kan ieder openbaren ;
 En van daar naar (bis) den hoek *BredEFIORT* (7),
 Daar smeten wij de *kollen* (8) al buiten bord !

- 1 *Beduidt dat, wanneer de wind uit 't Noorden waaide, men niet uitvaren kon en tijd en geld verspeelde in de herbergen, wachtend op... « goë wind ».*
- 2 *Recht de Canele in = rechtdoor het kanaal in.*
- 3 *Leezaers = Kaap Lizard, Zuidwesthoek van Engeland (Cornwall).*
- 4 *Schorels = Schorren : het buitendijksche land.*
- 5 *Cap Claire = Kaap Clear, ten Zuid-Westen van Ierland.*
- 6 *Kookol = Rockhall : gevaarlijke rots op een eiland in den Atlantischen Oceaan, tusschen Ierland en Ysland.*
- 7 *hoek BredEFIORT fjord : inham der zee. — De Westzijde Van Ysland is diep ingesneden door fjorden.*
- 8 *kollen = groote sleepnet bij de kabeljauwvangst in gebruik.*

De Coussemaker : chants pop. des Flamands de France, nr 65, bl. 251.

Fl. Van Duyse : Het oude Nederlandsche Lied, 1e deel, bl. 849.

E. Closson, lid der Commissie van het Oude Volkslied : Chants populaires des Provinces Belges, Brux.-Schott., bl. 98.

218. Kompaslied

Noord-en ten West-en. Noord, Noord-West, Noord-West, ten Noord-en,

en Noord-West, De wind is van Noord-Wes - - ten.

Refrein
Kwas- je, kwas- je, de koord is lang, Het mei-sje die was

wak - ker, En gaf een korst - je in zijn hand,

En liep zoo dap - per jam - mer, Maar, mei-sje, loop toch zoo

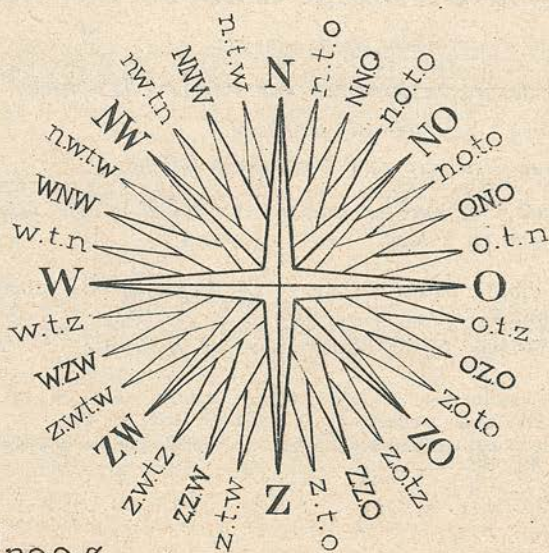

dap - per niet! Want de weg zal u ver - drie - ten,

Ja, als gij aan Noord-West-en komt, Ze zul-len met wa - ter gie - ten!

BLANKENBERGE

Windroos.

- 2 Noord - West - ten Westen — West - Noord West — Westen ten Noord en Westen — De wind is van het westen. *Refrein.*
- 3 Westen ten Zuiden — West - Zuid West — Zuid - West ten Westen, Zuid Westen — De Wind is van Zuid Westen. *Refrein.*
- 4 Zuid - West - ten Zuiden — Zuid, Zuid - West — Zuiden ten Westen, en Zuid — De Wind is van het Zuiden. *Refrein.*
- 5 Zuiden ten Oosten — Zuid - Zuid Oost — Zuid - Oost ten Zuiden en Zuid - Oost. De wind is van Zuid-Oosten. *Refrein.*
- 6 Zuid - Oost ten Oosten — Oost, Zuid - Oost — Oosten ten Zuiden en Oosten. — De wind is in het Oosten. *Refrein.*
- 7 Oosten ten Noorden — Oost, Noord - Oost — Noord - Oost ten Oosten. Noord - Oosten — De wind is in Noord-Oosten. *Refrein.*
- 8 Noord-Oost ten Noorden — Noord, Noord-Oost — Noorden ten Oosten Noorden - De wind zit in het Noorden. *Refrein.*

Heel oud lied, gezongen aan boord van het visscherschip, om dekjongens het kompas, met de 64 streken, te leeren kennen. De visschersknepen (dekjongens) beginnen dit liedje te leeren op 8 streken, dan leeren ze het op 16 streken, dan op 32... en ten slotte op 64. Het refrein wordt telkenmale herhaald na opnoeming van een streek.

Opgeteekend door Laura Hiel : Vertolker : E. Popelier, visscher thans kerkzanger.

219. Nachtwakerslied

Goe - de lie - den, wilt mij aan - hoo - ren,
 Mid - der - macht slaat het op den to - ren! 't Is de klok van
 't nach - te - lijk uur! Dooft nu het licht, en
 dooft nu het vuur! Bidt voor d'ar - me zie - len!

DENDERMONDE

Bij kinderspel, kan dit heel schoon en eenvoudig nachtwakerslied gebruikt worden.

Laura Hiel : Kinderspelen en Liedjes uit het land van Dendermonde, bl. 70.

220. De taptoeblazer

's A - vonds wan - delt hij, ten al - len kant, ten al - len
kant, Met een groot - en ho - ren in de hand,
Al in de stad van Den - der - mon - de, Daar komt hij
met zijn stok, Tien u - re slaat de klok, En hij
maakt zijn eer - ste ron - de, En de hand - jes gaan van
plik, plak, plak, En de voet - jes gaan van tok - ke, tok - ke, tok,
't Is een man van ja - - ren, En 't is nog gee - nen dag.

DENDERMONDE

2

id. tot x

Elf ure slaat de klok
En hij maakt zijn tweede ronde, enz.

3

id. tot x

Twaalf ure slaat de klok
En hij maakt zijn laatste ronde, enz.

Kan door meisjes of jongens gespeeld worden.

Midden de ronde staat een kind, dat nachtwaker speelt. Het gaat met een stok en maakt, op klokslag, het gebaar met den horen te blazen. De ronde gaat in tegenovergestelde richting van den nachtwaker, blijft staan en klapt met de handen en tokkelt met de voeten.

Laura Hiel : Kinderspelen en Liedjes uit het land van Dendermonde : bl. 70.

221. De klepperman

Klep-per-man van el - ven, 'tIs nog gee - nen dag, dag, dag!

Klep-per-man van el - ven, 'tIs nog gee - nen dag, En de

hand-jes die gaan, lap, lap, lap! En de voet-jes die gaan,

trap, trap, trap! Klepper-man van el - ven, 'tIs nog gee-nen dag.

TURNHOUT

De klepperman, ook taptoblazer (of nachtwaker), deed 's nachts de ronde door de gemeente en gaf, ieder uur, met zijn klepper, ratel of horen, signaal ten bewijze dat hij waakte over de stad.

E. H. J. Nuyts, lid der Commissie van het Oude Volkslied, Kinderspelen, Taxandria nieuwe reeks III nr 2, 1930, bl. 48

222. Bommeling, ting! ting!

Bom-me - ling, ting, ting! bom-me - ling, ting, ting! En ik

speel den bei - aard op den to - ren, Bom-me -

ling, ting, ting! Bom-me - ling, ting, ting! En zoo

laat ik mij van vet - re hoo - ren. Bomme - ling, ting, ting! Bom-me -

ling, ting, ting! En ik speel een hoog al - mach - tig ding.

TURNHOUT

Lodew. Mortelmans geeft van dit lied een bewerking in Nr 10 van zijn « Vlaamsche Volksliederen voor de Jeugd » uitg. Voor God en 't Volk, Huidwettenstraat, 21, Antwerpen.

Zie E. H. J. Nuyts, lid der Commissie van het Oude Volkslied, Kinderspelen « Taxandria » Nieuwe Reeks, III nr 2, 1930, bl. 53

Luimige Liedereren

223. Bravo

Bra - vo, bra - vo, bra - vo, bra - vis - si - mo! Bra - vo,
 bra - vo, bra - vis - si - mo! 't Is wel - le, wel - le, wel, 't is
 wel! 't Is wel - le, wel - le, wel 't is wel! 't Is wel - le, wel - le, wel 't is
 ze - ker wel, 't Is wel - le, wel - le, wel 't is wei!

224. Lang zal hij leven

Marziale
 Lang zal hij le - ven, lang zal hij le - ven,
 Lang zal hij le - ven in glo - ri - a! A! - - -
 - - - - Lang zal hij le - ven in glo - ri - a.

HOESSELT

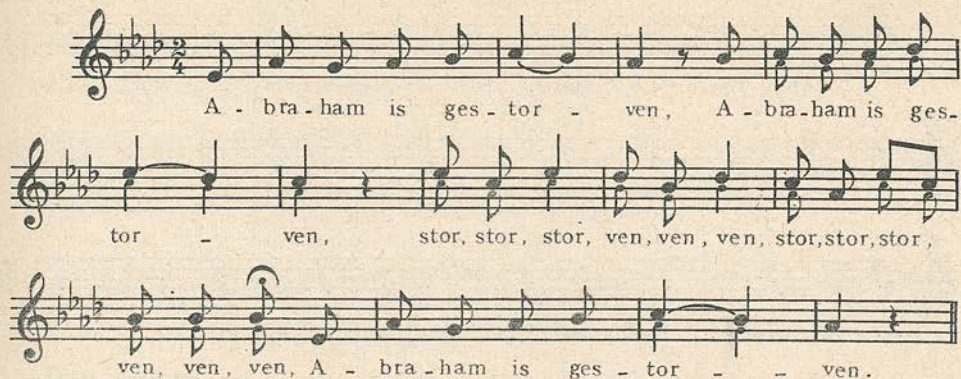
2

Zalig zal hij sterven, zalig zal hij sterven,
 Zalig zal hij sterven in gloria! A!
 Zalig zal hij sterven in gloria!

3

Den hemel zal hij erven, den hemel zal hij erven,
 Den hemel zal hij erven in gloria! A!
 Den hemel zal hij erven in gloria!

225. Abraham

A - bra - ham is ges - tor - ven, A - bra - ham is ges -
tor - ven, stor, stor, stor, ven, ven, ven, stor, stor, stor,
ven, ven, ven, A - bra - ham is ges - tor - - ven.

LIMBURG

2

Wie heeft hem dan begraven ? (*bis*)
Gra gra, gra, ven, ven, ven (*bis*)
Wie heeft hem dan begraven ?

3

Drie spitsgebaarde Joden (*bis*)
Jo, jo, jo — den, den, den (*bis*)
Drie spitsgebaarde Joden.

4

Hoe hebben zij geheeten (*bis*)
hee, hee, hee — ten, ten, ten (*bis*)
Hoe hebben zij geheeten.

5

De eerste heette Jakob (*bis*)
Ja, ja, ja, kob, kob, kob (*bis*)
De eerste heette Jakob.

6

De tweede heette Isaak (*bis*)
I, i, i, saak, saak, saak (*bis*)
De tweede heette Isaak.

7

De derde heette Esaü (*bis*)
E, e, e, sa, sa, sa — sa, sa, sa, ü, ü, ü.
De derde heette Esaü.

8

Waar heeft men hem begraven (*bis*)
Gra gra, gra, ven, ven, ven (*bis*)
Waar heeft men hem begraven.

9

Hij ligt nu in Jerusalem (*bis*)
Je, je, je, ru, ru, ru, sa, sa, sa, lem, lem, lem
Hij ligt nu in Jerusalem.

226. Hannes is daar !

Een, twee, drie, vier! En Han-nes die is hier! En
 wa-re .hij niet hier ge-weest, Dan was er geen ple-
 zier ge-weest, Een, twee, drie, vier, En Han-nes die is hier!

Algemeen gekend.

Uit « De Vlaamsche Zanger », 1e deel bl. 140. Uitg. J. Van Stralen, Coune, Heers (Limburg).

227. De Pastoor zijn koe

Een oud pas-toor die had een koe, Had een koe,
 had een koe, Doch zij wierd krank, ik weet niet hoe, De pas-toor zijn
 koe. Ja tjoe-la - la, tjoe-la - la; De pas-toor zijn koe la la,
 tjoe - la - la, tjoe - la - la, De pas-toor zijn koe.

LIMBURG

2

Zij had, zoo 't schijnt, de pips aan 't hart,
 Zij kermde dag en nacht van smart.
 De pastoor zijn koe... Refr.

3

En Betje Kwezels, de oude meid.
 Heeft immer toe met haar geschreid.
 De pastoor zijn koe... Refr.

4

Ja Betje stortte menigen traan
 En riep Sinte Brigitta aan.
 De pastoor zijn koe... Refr.

5

Daar wierd dan eind'lijk, met veel rouw,
Beslist dat men ze slachten zou.
De pastoor zijn koe... *Refr.*

6

Des morgens stond ze in den stal,
Des avonds hing ze aan de hal.
De pastoor zijn koe... *Refr.*

7

Mijnheer Pastoor at niet van 't beest.
Zij was hem steeds te lief geweest.
De pastoor zijn koe... *Refr.*

9

De burgemeester kreeg den kop,
Hij at hem met zijn Eva op.
De pastoor zijn koe... *Refr.*

9

De secretaris kreeg een long,
En zijn Madam die kreeg de tong.
Van de pastoor zijn koe... *Refr.*

10

De schepen wilde ze ook eens smaken,
Hij kreeg het bloed om worst te maken.
Van de pastoor zijn koe... *Refr.*

11

De koster die kwam ook algauw
Hij kreeg den voorpoot met den klauw.
Van de pastoor zijn koe... *Refr.*

12

Een boerke van kort bij de kerk,
Die kreeg een stuk van 't achterwerk.
Van de pastoor zijn koe... *Refr.*

13

En Jan, de smid, die kreeg ook wat,
Het binnenste en een schouderblad.
Van de pastoor zijn koe... *Refr.*

14

Het vel, de ribben en den staart
Had men voor nonkel Crispijn bewaard.
Van de pastoor zijn koe... *Refr.*

15

En wat er toen nog overbleef,
Kreeg ik, Mijnheer pastoor zijn neef.
Van de pastoor zijn koe... *Refr.*

16

Zoo gij soms nog wat weet, Mijnheer,
Weet Mijnheer, weet Mijnheer,
Dan zing maar voort, ik weet niets meer
Van de pastoor zijn koe

Refrein :

Ja, tjoela, tjoelala
Van de pastoor zijn koe la, la,
Tjoela, tjoelala
Van de pastoor zijn koe.

228. 'k Heb mijn wagen volgeladen

'k Heb mijn wa - gen vol ge - la - den, Vol met ou de
 man - nen, Toen zij op de markt kwa - men, Gin - gen zij sa - men
 span - nen. Nu laad ik van mijn le - vens - da - gen,
 Geen ou - de man - nen op mijn wa - gen, Hop, paardje, hop !

BRASSCHAAT

2

'k Heb mijn wagen vol geladen,
 Vol met oude wijven,
 Toen zij op de markt kwamen,
 Gingen zij aan 't kijken,
 Nu laad ik van mijn levensdagen,
 Geen oude wijven op mijn wagen,
 Hop ! paardje, hop !

3

'k Heb mijn wagen vol geladen,
 Vol met jonge meisjes,
 Toen zij op de markt kwamen
 Zongen zij als sijsjes
 Nu laad ik van mijn levensdagen
 Steeds jonge meisjes op mijn wagen
 Hop ! paardje, hop !

Opgeteekend door den Heer Broeckhoven.

229. O ratten en muizen

Solo

1. Daar kwam een muis ge - loo - pen, Een muis van al - le ge -
 2. Daar kwam een rat ge - loo - pen, Een rat van al - le ge -
 lijk, 't Was om het ko - ren te stroo - pen, Wij ga - ven de muis ge -
 lijk, 't Was om de muis te stroo - pen, Wij ga - ven de rat ge -

lijk, De muis in 't ko - ren ver - lo - - ren .
 lijk, De muis in 't ko - ren ver - lo - - ren .

O rat - ten en mui - zen, Wij wa - ren hier zoo lang al te saam .

Wij moe - ten ver - hui - zen, En op een an - der gaan .

AARSCHOT

3
 Daar kwam een kat geloopt...
 't Was om de rat te vangen
Ref. : O ratten en muizen.

7
 Daar kwam een water geloopt...
 't Was om het vuur te blusschen.

4
 Daar kwam een hond geloopt...
 't Was om de kat te pakken.

8
 Daar kwam een koei geloopt...
 't Was om het water te drinken.

5
 Daar kwam ne stok geloopt...
 't Was om den hond te slagen.

9
 Daar kwam een slachter geloopt...
 't Was om de koei te slachten.

6
 Daar kwam een vuur geloopt...
 't Was om den stok te verbranden..

10
 Daar kwam een vrouw geloopt...
 't Was om dat vleesch te koopn.

11
 Daar kwam een gendarm geloopt
 't Was om de vrouw te vangen.

12
 Dan kwam een belleman geloopt,
 Een belleman van allegeijk,
 't Was om mijn lieken uit te belle
 En 'k gaf dien belleman gelijk.

De belleman,
 De gendarm,
 De vrouw,
 De slachter,
 De koei,
 Het water,
 Het vuur,
 De stok,
 De hond,
 De kat,
 De rat,

En de muis in 't koren verloren.
Refrein : O ratten en muizen.

Opsommingslied : telkens moet, in omgekeerde orde, herhaald worden wat voorafgaat. Voorbeeld : De kat, de rat, de muis in 't koren verloren. — zie laatste stroof.

230. Het putje dat bedriegelijk is

(In de maneschijn)

Solo

Hier is de pot, en daar is de pan, En daar is de

Koor

zot - te Jan, Pot en pan, zot - te Jan, Daar is de

vo - gel, en daar is de visch, En daar is dat

put - je dat be - drie - ge - lijk is, Al in de

ma - ne - schijn, Al in de ma - ne - schijn.

DENDERMONDE

Solo — Hier is het ijzer en daar is de rooster
En daar is de *maagdentrooster*

(*vuurpot voor de voeten*)

Koor — Ijzer en rooster, maagdentrooster
Pot en pan, zotte Jan,
Daar is de vogel, *enz.*

Solo — Hier is de wafel en daar is de koek
En daar is de *pastoorsbroek*.

Koor — Wafel en koek, *pastoorsbroek*,
Ijzer en rooster, maagdentrooster,
Pot en pan, *enz.*

Solo — Hier is de spiegel en daar is het bed,
En daar is het meisje net.
Spiegel en bed, meisje net,
Wafel en koek, *pastoorsbroek*,
Ijzer en rooster, *enz.*

Solo — Hier is het kort en daar is het lang,
En daar is de *snijdersbank*,
Kort en lang, *snijdersbank*,
Spiegel en bed, meisje net,
Wafel en koek, *enz.*

- Solo* — Hier is de pruim en daar abriko,
En daar is Matant Bello,
- Koor* — Pruim abriko, Matant Bello,
Kort en lang snijdersbank, enz.
- Solo* — Hier is de kat en daar is de muis,
En daar is het wafelhuis,
- Koor* — Kat en muis, wafelhuis,
Pruim abriko, Matant Bello, enz.
- Solo* — Hier is de(n) uil, en daar is de vink,
En daar is dat magerdink,
- Koor* — Uil en vink, magerdink,
Kat en muis, wafelhuis enz.
- Solo* — Hier is de rok, en daar is het wiel,
En daar is lange Machiel,
- Koor* — Rok en wiel, lange Machiel,
Uil en vink, magerdink, enz.
- Solo* — Hier is de bruijom en daar is de bruid,
En daarmee is 't liedje uit.
- Koor* — Bruijom en bruid, liedje uit — *Traag zingen*
Rok en wiel, lange Machiel,
Uil en vink, mager dink,
Kat en muis, wafelhuis,
Pruim abriko, Matant Bello,
Kort en lang, snijdersbank,
Spiegel en bed, meisje net,
Wafel en koek, pastoorsbroek,
Ijzer en rooster, Maagdentrooster,
Pot en pan, zotte Jan,
Daar is de vogel, en daar is de visch, (*normaal*)
En daar is dat putje dat bedrieglijk is
Al in de maneschiin (bis) (*traag*)
- } *vlugger en*
} *vlugger zingen*

*De woordenreeks moet gezongen worden op de maten 2/4 hierboven aangeduid
lento - presto - prestissimo - 't is te zeggen : men begint traag en versnelt gaandeweg
om tegen het einde weer te vertragen.*

De vrouwen op de markt zaten met hun voeten op een met houtskool gevulden vuurpot,
welke « maagdentrooster » genoemd werd.

231. En is dat niet ?

Solo *De Ronde*

En is dat niet een koe - ke - pan ? Ja ! dat is een

Solo

koe - ke - pan ! En is dat niet Prin - ses Mar - jan ?

De Ronde *Te samen*

Ja, dat is Prin - ses Mar - jan ! Koe - ke - pan Prin -

Solo

ses Mar - jan, En is dat niet een kort en lang ?

De Ronde *Solo*

Ja, dat is een kort en lang, En is dat niet een

De Ronde

snij - ders - bank, Ja, dat is een snij - ders - bank

Te samen

snij - ders - bank, Kort en lang, Prin - ses Mar - jan, Koe - ke - pan .

DENDERMONDE

De vragen
 zoolang en zooveel men wil.

En is dat niet een pruimabriko ?
 En is dat niet Matante Belo ?
 En is dat niet een kat en een muis ?
 En is dat niet een wafelhuis ?
 En is dat niet een uil en een vink ?
 En is dat niet een magerdink ? enz.

Te samen van het einde tot het begin : Magerdink, uil en vink — Wafelhuis, kat en muis — Matante Belo, pruimabriko, snijdersbank, kort en lang — Prinses Marjan, koekepan !

Dit spel is zeer levendig en wordt soms heel prettig doordat er natuurlijk vergissingen voorkomen in het opzeggen.

Laura Hiel : Kinderspelen en Liedjes uit het land van Dendermonde, bl. 74.

232. In de maneschin

Musical score for 'In de maneschin'. It consists of seven staves of music in G major and 6/8 time. The first staff is marked 'Refrein' and contains the lyrics 'Wa - gen dat is, Hier is de vo - gel en'. The second staff continues with 'daar is de visch, En daar is het meis - je dat be -'. The third staff has 'drieg - lijk is, In de ma - ne, In de'. The fourth staff is marked 'Solo' and contains 'ma - ne, Hier is kort en daar is lang,'. The fifth staff has 'En daar is de snij - ders, snij - ders, Hier is kort en'. The sixth staff continues with 'daar is lang, En daar is de snij - ders - bank,'. The seventh staff is marked 'Refrein' and contains 'Kort en lang en de snij - ders - bank, Wa - gen dat is.' The score ends with a double bar line and a repeat sign.

BASSEVELDE

2 Hier is Griet en daar is Jan En daar is de sjoefelman.	7 Hier is de wafel en daar is de koek En daar is de pastoorsbroek.
3 Hier is de uil en daar is de vink En daar is 't mager dink	8 Hier is de rat en daar is de muis En daar is de vogelstruis.
4 Hier is 't schip en daar is 't zeil En daar is de schippers dwijl.	9 Hier is de abt en daar is de Paus En daar is den arme smaush.
5 Hier is de aap en daar is z'n kot En hier is den Hottentot.	10 Hier is de bas en daar is de fluit En hier is het liedje uit Bas en fluit, liedje uit Abt en de Paus en armen smaush enz.
6 Hier is de worst en daar is de rooster En daar is den maagdentrooster.	

Op de kermisfoor gezongen : De liedjeszanger met een stok gewapend, toonde bij het zingen, op een typisch doek, de afbeelding van al wat vernoemd is.

233. Van waer comt ons den coelen wijn

XVIIe eeuw

Van waer comt ons den coelen wijn, En van
 waer comt ons den coelen wijn, En van
 waer dom daer, En van waer comt ons
 — den coelen wijn, En den boer en den man, En die
 vrouw, En die meyt en den wijn en den Rijn En van
 waer comt ons — den coelen wijn.

- 2 Hij comt van Ceulen over den Rijn
- 3 Hoe comt die meyt al aen den wijn ?
- 4 De vrouw die gheeft de meyt dat ghelt.
- 5 Hoe comt die vrouw al aen dat ghelt ?
- 6 Den man die gheeft die vrouw dat ghelt.
- 7 Hoe comt den man al aen dat ghelt ?
- 8 Den boer die gheeft den man dat ghelt
- 9 Hoe comt den boer al aen dat ghelt ?
- 10 Den boer die saeyt en maeyt dat velt,
 En van daer soo krijght den boer dat ghelt,
 En den boer en den man en die vrouw;
 En die meyt en den wijn en den Rijn
 En van daer comt ons den coelen wijn.

Spelling der XVIIe eeuw.

234. Het sterven van den beer

The musical score is written on five staves of music. The first staff is marked 'Solo' and contains the first line of the melody. The second staff is marked 'Koor' and contains the second line. The third and fourth staves continue the melody. The fifth staff is marked 'Koor' and contains the final line of the melody. The lyrics are written below the staves, with some words aligned under specific notes.

Solo
De beer die vond er hem zeer krank, Van
Koor Solo
ee - ne zwa - re koorts, Van ee - ne zwa - re koorts, De
zeug die vond heur in bed - wang, Den dok - ter te ont - bie - den, Met
nog veel wij - ze lie - den, En het bees - tje die had er de
Koor
koorts, koorts, koorts, En het bees - tje die had er de koorts.

EEKLOO

2

De dokter met veel wijze liën
Die is gekomen gauw (bis)
't Was om het beestje te bezien,
Het kerremde van droef geweën
En smeedt zijn pootjes onderen.
En het beestje die gaf zijnen geest, geest, geest !

3

Zoo gauw den heer gestorven is,
De klokskes luidden bom ! (bis)
En al de zwijntjes onderen
Die riepen : ach, mamatjen,
Waar is ons lief papatjen ?
En papatjen die is dood, dood, dood !

4

De zeug die kleedt heur in den rouw
Met 't sterven van den beer; (bis)
Zij was gelijk een edelvrouw,
Een kraagske zonder kanten,
In de ooren twee pendanten
En nen waaier aan heuren poot, poot, poot !

5

De zeug die maakt heur testament
Met 't sterven van den beer (bis)
Ze geeft den dokter een - present
Van pooten en van ooren
Twee hespen aan den pastoor
En de koster die kreeg er den steert, steert, steert.

235. De Graaf van Schoonveld

Andante

Ik wou de graaf van Schoon-veld zijn!

Tra-de-ri, de-ram! Ik wou de graaf van Schoonveld zijn!

Tra-de-ri, de-ram Dan dronk ik al-le da-gen

Tra-de-ri, de-ram Dan dronk ik al-le da-gen wijn.

HOESSELT

2
 Zoo gij de graaf van Schoonveld waart { bis
 Traderi-deram
 Dan droegt gij al een grijzen
 Traderi-deram
 Dan droegt gij al een grijzen baard.

3
 Dan deed het ferecijn U zeer ! { bis
 Traderi-deram
 Dan sliedt gij 's nachts geen uurtje
 Traderi-deram
 Dan sliedt gij 's nachts geen uurtje meer !

4
 Dan zag uw oog geen bloem meer, staan { bis
 Traderi-deram
 Dan hoordet gij geen vink meer
 Traderi-deram
 Dan hoordet gij geen vink meer slaan.

5
 Dan waart gij broos als porcelein { bis
 Traderi-deram
 Dan zoudt gij dra begraven
 Traderi-deram
 Dan zoudt gij dra begraven zijn.

6
 Drink liever water uit den put { bis
 Traderi-deram
 En zingt : Vivat, mijne arme
 Traderi-deram
 En zingt : Vivat mijne arme hut.

236. Het Heertje

Vrien - den, kent ge niet dat Heer - tje, Met een
 hoo - gen hoed op 't hoofd, Slip - jes aan zijn pit - ta -
 ler - tje, En zijn broek - je op ge - stroopt, En zijn
 broek - je li - de - ri, En zijn broek - je li - de - ra, En zijn
 broek - je op ge - stroopt, En zijn broek - je li - de - ri, En zijn
 broek - je li - de - ra, En zijn broek - je op ge - stroopt.

BLANKENBERGE

2

Hi had ook een bult van voren, (*hij*)
 't Was *gelik* een ronden bol, (*gelijk*)
 En van achter eenen toren!
 Heel zin pittalertje was vol
     Heel zin pitta-li-de-ri,
     Heel zin pitta-li-de-ra
 Heel zin pittalertje was vol.

3

Een hemdetje wel gestreken
 Een kravatje van *satin* (*satijn*)
 Schoenen met verlakte teentjes
 Die krikkraakten naar zijn zin
     Die krikkrak-li-de-ri
     Die krikkrak-li-de-ra
 Die krikkraakten naar zijn zin.

4

Zou hi een gouden horlogie dragen
 Die is op den rug gekeerd,
 Ja, maar d'uur moet *gi* niet vragen, (*gij*)
 Want de *wizer* draait niet meer! (*wijzer*)
     Want de wizer-li-de-ri
     Want de wizer-li-de-ra
 Want de wizer draait niet meer.

Opgeteekend door Laura Hiel. Vertolker : E. Popelier, visscher, thans kerkzanger.

237. Pierlala

Komt hier al' bij, aan-hoort dees klucht, Het is van Pier - la -

la, Een drol - lig ven - tje vol ge - nucht, De vreugd van zijn pa -

pa, Wat in zijn le - ven is ge - schied, Dat zult gij hoo - ren

in dit lied 't Is al van Pier - la - la, sa, sa, 't Is al van Pier - la - la.

2

Zoo zeer was Pierlala bemind
Van vaartje en moertje 't saam ;
Zij zegden : « Hoor eens, lief kind,
Ons een'gen erfgenaam
Gij wordt haast meester van ons goed,
Daarom ziet wel toe, wat gij doet ! »
— « 't Is wel » zei Pierlala, sa, sa
't Is wel zei Pierlala.

3

Maar als nu was den vader dood,
Och armen Pierlala,
Die heeft zijn vrienden al genood
Op d' uitvaart van papa,
Hij hield niet veel van lekkernij,
Hij gaf ze 't eten pap en brie :
« 't Is bon » zei Pierlala, sasa
't Is bon zei Pierlala.

4

Als hij had al zijn geld verbruid
Dan wist hij geen raad ;
Als hij om troost ging, elk was uit :
Dan stak hij zich soldaat.
Maar als hij exerceerde dan
En aanleid op een halven man :
« Poef, paf ! » zei Pierlala, sasa
Poef paf, zei Pierlala.

5

Als Pierla stond op schildwacht
Met zijn geladen roer,
Hij zag in 't duister van den nacht
Den duivel op den loer :
Hij riep al bevend : « Qui va là ? »
Maar 't spook en vraagde daar niet na.
« O, dood ! » zei Pierlala, sa, sa
O dood, zei Pierlala.

6

Hij klom van angst op eenen boom,
En hij viel op den grond.
Ja, vol van schrik en grooten schroom,
Liep hij van daar terstond ;
Hij maakte dan zijn testament
Aan de vrienden die hij kent
« Ik sterf » zei Pierlala, sasa
Ik sterf zei Pier-la-la !

7

Als men dan naar de kiste kwam
Elk zei : « 't is Pierlala ! »
Men hem al van de bare af nam
En leyden bij zijn papa,
De vrienden zeyden al : « Kom, kom,
De dooden en komen niet wederom ! »
— « Ik wel ! » zei Pierlala, sa, sa
Ik wel zei Pierlala.

8

Als hij nu was in 't graf, den tijd
Van omtrent een half uur,
De vrienden gingen meer verblijd
Als droef te samen deur ;
Hij schopte 't deksel van de kist
En kroop er uit dat 't niemand wist :
« Ik leef » zei Pierlala, sasa
Ik leef, zei Pierlala.

9

En Pierlala ging recht naar huis
En vond zijn naaste bloed
En vrienden, met een groot gedruisch,
Daar twisten om zijn goed.
Hij greep den bezem met der haast
Al die hem zag, stond zeer verbaasd.
« Hier uit ! » zei Pierlala, sasa
Hier uit, zei Pierlala.

Dit kluchtlied bestaat uit 24 koepletten, waarvan er negen door kinderen kunnen gezongen worden, en daarenboven, een geheel vormen.

Nederlandsch Liederboek. Uitgave Willemsfonds onder toezicht van Fl. Van Duyse :
2de deel bl. 165.

238. Pas op voor de brug

Klei - ne Piet ging wand - len Met zijn Pa in 't veld ,
 Wat hij zag en niet zag , al - les moet ver - teld , La la
 la , la , la la , la la la — al - les moet ver - teld , La la
 la , la , la la , la la la — al - les moet ver - teld .

LIMBURG

2

Pa, daar zag ik ginder, luister toch eens toe !
 'k Zag een hond, warempel, grooter dan een koe !
 Lalala, lalala, grooter dan een koe. (2 maal)

3

Wel, komaan, wat zegt ge, een hond die grooter was
 Dan een koe ? Mijn jongen, dat 's een beetje kras ! :
 Lalala, lalala, dat 's een beetje kras. (2 maal)

4

Ziet gij ginds die brug wel, vóór uw neus daar, Piet ?
 Nu, die brug moet ge over of ge wilt of niet ?
 Lalala, lalala, of ge wilt of niet. (2 maal)

5

Hebt ge nu gelogen, stort de brug ineen,
 En dan valt ge in 't water, plof, gelijk een steen,
 Lalala, lalala, plof, gelijk een steen:

6

Piet, de brug genaderd, voelt zich o! zoo moe;
 Pa, ik zei, die hond was grooter dan een koe.
 Lalala, lalala, grooter dan een koe (2 maal)

7

'k Heb niet juist gekeken, 'k zag hem maar zoo half,
 Maar de hond was vast toch grooter dan een kalf,
 Lalala, lalala, grooter dan een kalf. (2 maal)

8

En toen zich het ventje bij de brug beyond,
 Riep hij : Pa die hond was net een ander hond !
 Lalala, lalala, net een ander hond ! (2 maal)

239. De koekoek in de Mei

1. De koe-koek in den Mei, Die hoor-de den nach-te-gaal
2. De vo-gels kwamen te saam En als zij nu wa-ren ge-

flui-ten, En op zijn stem-me-ken tui-ten! Hij
ze-ten Zou het den nach-te-gaal we-ten, Dat

zei: gij klein ge-bras — Wat komt al dat stof-fen te
hij met zijn stemme-ken gauw — Het eerst kau-wet-te-ren

pas? — Gij zijt te hoo-veer-dig, Mijn stem is ook weer-dig Ge-
zou — Hij zong met veel ie-ver, Hoe lan-ger hoe lie-ver Hij

pre-zen, maar ziet, Ik en roem daar op niet. Dus
miek met zijn bek me-nig aar-di-gen trek, Hij

zwijgt, dus zwijgt, dus zwijgt, Eer dat gij van mij veel ver-
zong, hij klong, hij sprong, Hij draaide zijn steer-tjen en

wij-tin-gen krijgt, Maar de nach-te-gaal sprak: Koekoek houd uw ge-
wronng zij-ne tong, Maar de koe-koek op 't lest Deed ook wonder zijn

mak, — Want gij zijt te-gen mij veel te zwak, — Als
best, Doch, 't en was niet als koe-koek! koe-koek! — 't Was

ik kom tie-re-lie-ren, Ver-heu-gen zich men-schen en
koe-koek't een op 'tan-der, De vo-gels be-za-gen mal

240. De nachtegaal

Komt mee in het veld, — Men koort het ge -
 fluit van de vo - ge - len, — De nach - te - gaal —
 die komt ook weer bui - ten. — Hij zingt zoo
 zoet, — Met een kloe - ken moed, — Zoo
 dat hij we - der zijn lus - ten vol - doet, —
 Hij zingt zoo zoet, — Met een kloe ken moed, —
 — Zoo dat hij we - der zijn lus - ten vol - doet. —

HOESSELT

Zie : Limburgsche liederen, door Lambrecht Lambrechts. Uitg. der Commissie van het Oude Volkslied, bl. 29.

241. Te Kieldrecht, te Kieldrecht

Te Kiel - drecht, te Kiel - drecht, Daar zijn de meis - kens
koe - ne, Zij dan - sen tot den mid - der - nacht, En
sla - pen tot den noe - ne. Ik maai: Is dat niet
fraai? En sla - pen tot den noe - - - ne.

KIELDRECHT

2

Als ze opstaan, als ze opstaan,
Dan kijken ze in de wolken ;
Zij zeggen : « Wel, hoe laat is 't al ?
Mijn koe staat ongemolken. »
Ik maai : Is dat niet fraai ?
Mijn koe staat ongemolken.

3

Als ze uitgaan, als ze uitgaan,
Komt haar de koster tegen ?
« Wel koster, zeg hoe laat is 't al ?
Wat uur is 't daar geslegen ? »
Ik maai : Is dat niet fraai ?
Wat uur is 't daar geslegen ?

4

« Het uur dat daar geslegen is,
Dat kunt ge wel bemerken ;
De hoogmis is al lang gedaan
En 't volk komt van de kerke. »
Ik maai : Is dat niet fraai ?
En 't volk komt van de kerke. »

Zie Ned. Liederenboek. Uitg. Willemsfonds IIde deel, Fl. Van Duyse, bl. 149.

Closson, lid der Commissie van het Oude Volkslied : Chants populaires des provinces belges, bl. 87.

242. De meisjes van het Eykenhout

De meis-jes van het Ey-ken-hout, Zij gaan al geern in
't groe - ne, Zij dan - sen tot den mid-der - nacht, Zij
sla - pen tot den noe - ne, En joep, zei zij, nog ne
keer! zei zij, Zij sla - pen tot den noe - ne.

BELLE (Bailleul)

2

Als ze opstaan, als ze opstaan,
Zij kijken naar de sterren :
« Wel Heere ! zei ze, God den heer,
Mijn koetjes zijn zoo verre
En joep, enz.

3

Als zij een weinig verder kwam
Kwam zij een meulnaar tegen :
Wel, meulenaar, zeg, hoe laat is 't al?
Wat uur is 't daar geslegen ?
En joep, enz.

4

De uur die daar geslegen is
Gij kunt het wel bemerken ;
De hoogmis is al lang gedaan :
Het volk komt van de kerke
En joep zei zij, nog ne keer, zei zij
Het volk komt van de kerke

De Coussemaker : Ch. pop. des Fl, de France, bl, 2de.

Fl. Van Duyse : Het oude Nederlandsche lied. 2de deel bl. 979.

243. De drie tamboers

Daar wa-ren drie tam-boers, Die van den oor-log kwa-men, Daar
wa - ren drie tam - boers, Die van den oor-log kwa-men, Rauw, rauw,

Algemeen gekend.

2
De jongste van de drie
Droeg eenen hoed met rozen.

3
Daar was een koningskind
Dat lag al voor zijn venster.

4
Het sprak er : Schoon tamboer,
Vereer mij met uw rozen.

5
Mijn rozen geef ik niet
Vóór den dag van mijn trouwe.

6
Toen sprak Mijnheer Koning :
- Vertrek of 'k zal U doen hangen.

7
Hij sprak : Mijnheer Koning
Mijn dood is niet geoorloofd.

8
Toen zei Mijnheer Koning:
- Waar zijn uwe rijkdommen ?

9
Mijn rijkdommen, die zijn
Mijn trommel en mijn stokken.

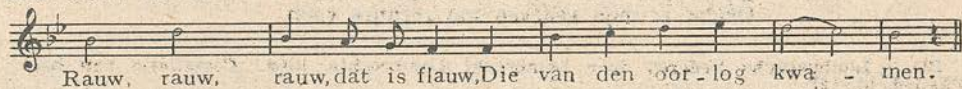
10
Toen zei Mijnheer Koning:
- Wie is er dan uw Vader.

11
Mijn vader is Koning,
En dat van heel Italië.

12
Toen sprak Mijnheer Koning:
Mijn dochter is U geschonken.

13
Uw dochter wil ik niet :
Zij is te laag van state.
Uw dochter wil ik niet :
Zij is te laag van state.
Rauw, rauw, rauw figarauw,
Zij is te laag van state : Rauw !

Rauw, rauw figarauw hierboven aangeduid is een variante. Het echte lied, eindigt alzoo:

Nota van E. Colin, archivaris der Stad Brussel, lid der Commissie van het Oude Volkslied.
Closson, lid der Commissie van het oude Volkslied : Chants populaires des provinces belges, bl. 53.

244. Van 't Haasken

Ik ben een haas en ik leef in het veld, Ik of-fer
 mijn jong le-ven aan't ge-weld, Bij da-gen en bij
 nach-ten, Gaan zij naar mij trach-ten, Zij trach-
 ten, naar het zoet le-ven van mijn, -
 Ben ik niet een ar-moed-ig haas-ken al-lein?..

HOESSELT

2

Ik loop de bergen op en af zoo snel,
 Ik wacht mij van de booze honden wel,
 Tot in de nederdalen,
 Waar zij mij achterhalen,
 Dan loop ik eens hoog, en dan weer eens leeg,
 Ik beef voor den jager en zijn geweer.

3

En als zij mij dan hebben verslaan,
 Dan vragen zij : wiens hond heeft dit gedaan ?
 De eene zegt: de mijne,
 De andere zegt : de zijne.
 Maar ach, wiens hond het heeft gedaan of niet,
 Ik, armoedig haasken, blijf in 't verdriet.

4

De graven en gravinnen welgemoed,
 Die dragen over mij den hoogen moed,
 Om handen en om armen
 's Winters te verwarmen.
 Zij dragen over mij den hoogen moed,
 Omdat er mijn velleken zoo zachtjes voelt.

245. 't Haasken

Vlug

Wil - len wij, wil - len wij, 't Haas - ken ja - gen door de
 hei? Ja, het haas - ken, gij en ik - ke, Deur den
 din - ne, deur den dik - ke, 't Haasken wil - len wij ja - gen
 gaan, 't Haas - ken wil - len wij ja - gen, gaan, Deur
 haas - ken, Doo de lik haas - ken, Deur haas - ken, Door de hei, Deur,
 haas - ken, Doo de lik haas - ken, Deur, haasken, Door de hei, Wil - len
 wij, wil - len wij, 't Haasken ja - gen door de hei?
Einde
 't Haas - ken blij, 't haas - ken blij, Kwam ge - loo - pen door de
 hei, On - der 't groen ge - boomt ge - ze - ten, Wa - ren zij ge - heel ver -
 ge - ten, Wat ze wil - den ja - gen gaan, Wat ze wil - den
 ja - gen gaan, Haasken vrij! Haasken blij!

246. Ach, visscher fijn

Niet te vlug

Ach, vis - scher fijn, is uw ver - lan - gen, Op de - zen dag,
 veel visch te van - gen? Ach, vis - scher fijn, is
 uw ver - lan - gen, Op de - zen dag, veel visch te van - gen?
 Ach, stelt u - we net - ten in dees ri - vier, Wij zul - len
 vis - schen met ple - zier, Stelt u - we net - ten in
 dees ri - vier, Wij zul - len vis - schen met ple - zier!

HOESSELT

Zie : Limburgsche liederen door Lambrecht Lambrechts, uitg.: Commissie van het Oude Volkslied, bl. 35.

247. 't Liedje van "de Schardijn"

Op de wijze van het oud liedje : Hoort naar het lied van broeder Willem

(Willem van Saeftinge)

Sa, boertjes komt maar bij den wa - gen, Vult daar uw zak - jes, ze
 zijn niet dier, Ge zult uw geld je niet be - kla - gen,
 Koopt maar een mandje of drie - vier, We zijn con - tent met een

BLANKENBERGE

2

Babbeltje was in zijn bedje gekropen,
 Binst het seizoen van de schardijn.
 Sint Nikolaai was uitgeslopen,
 Riep door de schouw: Vergroot den hoop!
 — 't Zijn allemaal eters en geen gewin.
 Babbeltje bleef t'huis in 't seizoen van de scharding.
 Tra la, la, la... enz.

3

Tante Colette en onze Stiene,
 Ze waren verlegen tot den dood,
 Heist was met drie voeren, op de mijn. (*vischmijn*)
 En God weet hoe menige boot,
 Zijn onze wagens te zwaar geladen,
 Alleman moet d'hand aan 't werken slaan:
 Tra la, la, la... enz.

4

God zij gedankt, zei Wanne en Miète,
 Onze stoffage is wel voorzien,
 Of er nu geen oortje winste ware,
 Wij zullen doen zooals de liën:
 Liever een verlies of een klein gewin,
 Maar zonder geld krijgen ze geen scharding.
 Tra la, la, la... enz.

5

Treeze en Bernardientje, dol naar 't kapen,
 Ze lieten geen dagen onverlet,
 't Is voor de winste, dat ze loopen,
 Ze zijn content, is 't mager of vet.
 Ja, dat ze nu nog een verkoop konden doen,
 't Was elk een muts en een paar stoffen schoen.
 Tra la, la, la... enz.

6

De groote koopers zouden kunnen voeren,
 Met een konvooi, naar andere steen,
 Maar men zag ook d'uitkerksche boeren
 Tien centen geven voor een bagge schardijn.
 De die zijn al levend op het land gedaan,
 En God weet of ze nu al boven staan.
 Tra la, la, la... enz.

248. Waarom drinken de visschers goed bier ?

Waar - om drin - ken de vis - schers, de vis - schers, Waar - om
 drin - ken de vis - schers goed bier! Ze kri - gen tien
 frank bij - geld en ge - ven maar vier, Daar - om drin - ken de
 vis - schers, de vis - schers, Daar - om drin - ken de vis - schers goed bier.

OOST- EN WESTVLAANDEREN

2

Waarom drinken de beenhouwers, de beenhouwers,
 Waarom drinken de beenhouwers goed bier ?
 Ze verkoopen de beenen en houden de nier.
 Daarom drinken de beenhouwers, de beenhouwers
 Daarom drinken de beenhouwers goed bier.

3

Waarom drinken de boeren, de boeren,
 Waarom drinken de boeren goed bier ?
 Ze koopen een veulen en hebben een stier.
 Daarom drinken de boeren, de boeren
 Daarom drinken de boeren goed bier.

4

Waarom drinken de plakkers, de plakkers,
 Waarom drinken de plakkers goed bier ?
 Ze maken den mortel op hunne manier.
 Daarom drinken de plakkers, de plakkers
 Daarom drinken de plakkers goed bier.

5

Waarom drinken schoenlappers, schoenlappers,
 Waarom drinken schoenlappers goed bier ?
 Ze maken de zolen al van papier.
 Daarom drinken schoenlappers, schoenlappers,
 Daarom drinken schoenlappers goed bier.

Dit deuntje is heel levendig en kan als marschlied gezongen worden.

Kan ook als reidans dienen. Twee reien over elkaar gaan vooruit en achteruit.

Door wisselbeweging bij het teeken X veranderen ze van plaats, derwijze dat rei 2 op de plaats van rei 1 komt te staan.

Opgeteekend door Laura Hiel : vertolter : E. Popelier, visscher thans kerkzanger.

249. De Blankenbergsche visch

Knap-pe vis-schers, wij ver - trek-ken, En wij spoe-den ons naar
 zee, Ach - ter visch voor lek - ker - bek - ken, Wier
 hert met ons gaat mee, Zon-der vaar of vrees wij stij - gen, De
 bree-de wa - ters door, In ons net - ten rap wij krij - gen, Er
 ve - le visch er - voor, Visch van Blan-ken - ber - ge
 Al - tijd versch en zoet ha, ha! Doet aan nie-mand er - ge, Maar be -
 valt elk e - ven goed ha ha! Visch van Blan-ken - ber - ge,
 Al - tijd versch en zoet ha, ha! Doet aan nie-mand
 er - ge, Maar be - valt elk e - ven goed ha, ha!

BLANKENBERGE

2
 Schellevischen, bots en grieten,
 Terrebot en kabeljauw
 Die de koks fijn overgieten
 Met een dikke botersaus,
 Als zij hun servetjes vouwen,
 Die de hotelwaard hun gaf,
 Vele heeren en mevrouwen
 Likken hunne lippen af.

Refrein.

3
 Steurs, roobaarden en tongen,
 Versche levaart en schardijn
 Die zich in de boter wrongen
 Of zwommen in rooden wijn.
 Roostbief met erweten
 Laat elkeen ja gaarne staan,
 Om ons vischjes op te eten
 Die de buikjes rond doen staan.

Refrein.

250. Mijn vriendjen

HOESSELT

2

Te Borgloon, te Borgloon,
Daar zijn zoo vele duiven!
Al die daar geenen neus meer heeft,
Die kan daar ook niet snuiven.

Samen : Spreekt maar, is dat niet waar? enz.

3

In Tongren, in Tongren,
Zijn vele kromme mannen!
Al wie daar ware vleugels heeft,
Die vliegt op geene wannen.

4

Te Bilsen, te Bilsen,
Daar zijn zoo vieze bazen,
Wie slechts uit steenen potten drinkt,
Die breekt daar ook geen glazen.

5

Maaseik dan, Maaseik dan,
Was eens een stad met wallen,
Al wie daar melk gedronken heeft,
Zal dan niet dronken vallen!

6

Te Hasselt, te Hasselt
Daar wonen snaaksche guiten,
Wie daar niet dom gefopt wil zijn,
Die houde zich maar buiten.

7

St-Truiden, St-Truiden,
Dat is de stad der wijzen,
Wie daar nog zwarte haren heeft
Verlangt naar geene grijzen.

8

Op Gothem, op Gothem,
Daar mag men wel op roemen,
't Is jammer dat 't geen muren heeft,
Om 't ook een stad te noemen.

Samen : Spreekt maar, is dat niet waar?
Voor ieder leugen die gij liegt,
Zult gij een cent betalen.

Gildeliedereren

251. Het Reuzenlied

Het lied van de Sint-Joris Gilde, de voetboogschutters te Dendermonde

Wijze ontleend aan kerkzang « Conditor »
In gansch het Vlaamsch land gekend

Als de groo-te klok-ke luidt, De klok-ke luidt, De reus komt
uit Kee-re wee-rom, Reus-ken, Reusken, Keere wee-rom, Reuze-gom.

De eerste en laatste strofen, gezongen te Dendermonde, komen niet voor in het gekend « Reuzelied ».

2

Al die zegt de reus die komt, de reus die komt,
Ze liegen daarom — Keere weerom.

3

Sa, moeder, zet den pot op 't vier,
De reus is hier.

5

Sa, moeder, tap van 't beste bier,
De reus blijft hier.

4

Sa, moeder, snijd nen boterham,
De reus is gram.

6

Sa, moeder, stop nu maar het vat,
(of: zet den tap op 't vat)
De reus is zat.

7

Sa, moeder, geef maar kaas en brood,
Maar kaas en brood,
De reus is dood.
Keere weerom, reusken, reusken,
Keere weerom, Reuzegom.

Closson, lid der Commissie van het Oude Volkslied : Chants populaires des provinces belges : bl. 12.

Ziehier hoe men het St-Joris Gildenlied of Reuzelied speelt op den Beiaard van Dendermonde:

DENDERMONDE

Annales du Cercle archéologique de la ville et de l'ancien pays de Termonde. - Ducaju, uitgever.

252. De Leeuwk

(Dagteekent van 1464)

Het Gildelied van de Rederijkerskamer : de Leeuwenkaars,
te Dendermonde

Zoe - kend in zijn hoo - ge vlucht, Of hij
kon de zon be - rei - ken, Stijgt de leeu - werk in de
lucht, Ju - blind luid zijn zoet ge - nucht, Zoo als hij, ho - pen
wij, Door ons vro - me rhe - to - rij - ke, Na de
dui - ter - mis - sen: 't Licht! Een - staan - schou - wen in 't ge - zicht.

DC.

DENDERMONDE

Annales du cercle archéologique de la ville et de l'ancien pays de Termonde. Ducaju
uitg. Laura Hiel : Kinderspelen en Liedjes uit het land van Dendermonde bl. 64.

253. Ons banier

XIIe eeuw

Heft ons ba - nier, 't Sein der Vrij - heid al - ler Vla - mings zoo
dier, Wee! die haar ra - ken zou Eer - loos en zon - der
trouw, Ons ba - nier is ons dier, Ons ba - nier is ons dier! Ook
dia - gen wij ze hoog en fier! God be - vrij - de ons ba -

DENDERMONDE

Het Gildenlied van de St-Sebastiaansgilde (de handboogschutters) van Dendermonde. Alleen de muziek, dagteekenend uit de XIIIe eeuw, bleef bestaan.

Ten jare 1856, ter gelegenheid van de plechtige inhuldiging van het vaandel, heeft Hendriksone (E. Hiel) op de bestaande muziek dezen tekst gedicht.

Laura Hiel : Kinderspelen en Liedjes uit het land van Dendermonde, bl. 65.

254. De Walvisch

XVIIIe eeuw

De wal - visch speelt niet mis ! Kwam veel men - schen
te ver - ma - ken, Maek - te rasch, groo - ten plas,
Het - welk te be - la - chen was . Ke - ken zij er
al om - hoog, Zij kre - gen de zweep in d'oog
Hij vol - brengt het streng ge - bodt, Van Nep - tuun den wa - ter - godt

DENDERMONDE

De « walvisch » is een figuur uit de ommegangen van Dendermonde, zooals de « knaptand ».

Ik zag dit spel uitvoeren door jongens, en daar de muziek heel schoon is, heb ik deze opgeteekend.

Een jongen, te midden van de ronde, droogt een spuitje en moet den waterstraal naar het aangezicht van één zijner makkers richten. Hij die door den straal geraakt wordt, is « de walvisch ».

Niets belet met andere gebaren dit spel te spelen. Ook kan het lied gezongen worden zonder gebarenspeel.

Laura Hiel : Kinderspelen en Liedjes uit het land van Dendermonde, bl. 68.

Closson, lid der Commissie van het Oude Volkslied : Chants populaires des provinces belges, bl. 14.

Pandliederen

255. Eentje, beentje, berreken hout

Een-tje, been-tje, ber-re-ken hout, Is er ie-mand
 toch zoo stout, Die durft zeg-gen dat ik lieg, Die durft wed-den
 voor een vlieg, Die durft wed-den voor een zwaan,
 Dat er vijf en twin-tig schreef-kens staan?

DENDERMONDE

256. Keizer Karel

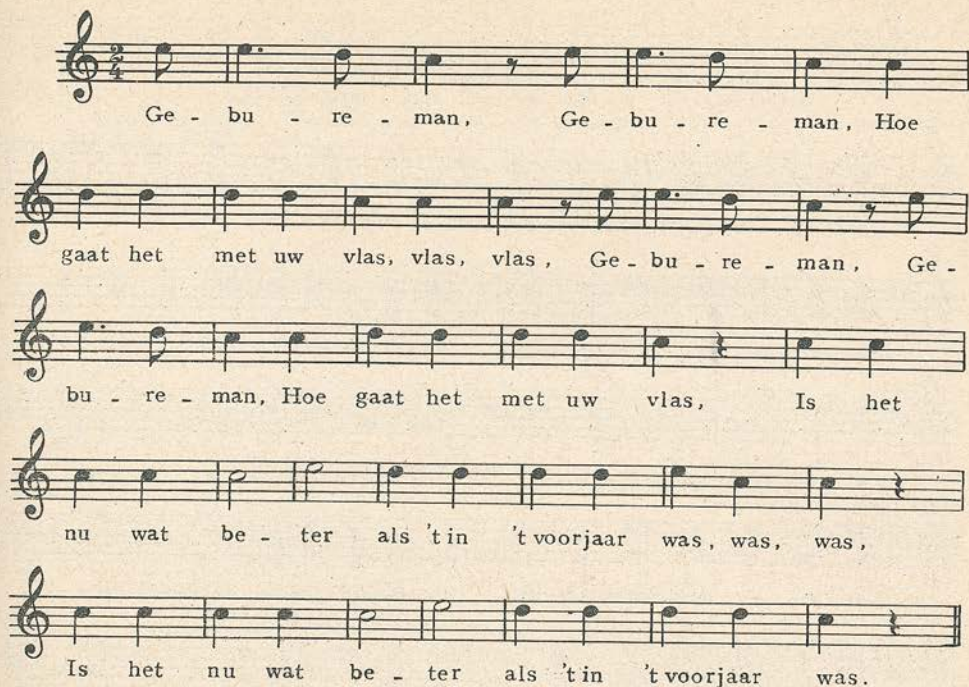
Kei-zer Ka-rel die kwam aan, Twaalf en acht is
 twin-tig, Vrien-den, wilt mij wel vers-taan,
 Hier zul-len acht en twin-tig schreef-kens staan.

DENDERMONDE

Terwijl het kind zingt moet het schreefkens trekken (op den grond of op papier). In 1° moeten er 25 schreefkens staan, in 2° acht en twintig. Indien het niet goed uitvalt, roept men : « Herdoens ! » en het spel begint opnieuw, of men geeft een pand.

Laura Hiel : Kinderspelen en Liedjes uit het land van Dendermonde, bl. 39.

257. Gebureman

Ge - bu - re - man, Ge - bu - re - man, Hoe
 gaat het met uw vlas, vlas, vlas, Ge - bu - re - man, Ge -
 bu - re - man, Hoe gaat het met uw vlas, Is het
 nu wat be - ter als 't in 't voorjaar was, was, was,
 Is het nu wat be - ter als 't in 't voorjaar was.

MELLE

2

Is het nu wat beter,
 Als 't in 't voorjaar was, was, was
 Is het nu wat beter
 Als 't in 't voorjaar... (was)

3

O, neen gebuur, o neen gebuur,
 Nu heeft het van den mol, mol, mol,
 O, neen gebuur, o neen gebuur,
 Nu heeft het van den... (mol)

Het slotwoord mag niet gezongen worden op straf een pand te moeten geven.

Oost-Vlaamsche Zanten 1927, 2e jaarg. Nr 1 bl. 8.

258. Laatst voer ik over zee, zee, zee !

Laatst voer ik o - ver zee, zee, zee, Laatst voer ik o - ver... Laatst
 voer ik o - ver zee, zee, zee, Laatst voer ik o - ver zee, Al
 met een zil - vren sche - pen - tje, Fa - la - da - ri - a sche - pen - tje, Al
 met een zil - vren sche - pen - tje, En 't schip - pe brak in ... Al
 met een zil - vren sche - pen - tje, Fa - la - da - ri - a sche - pen - tje, Al
 met een zil - vren sche - pen - tje, En 't schip - pe brak in twee.

2

En daar zat een uil, en spon, spon, spon,
 En daar zat een uil en...
 Al op een zilvren wioletje,
 Faladaria wioletje,
 Waar hij zijn kost op... (won) } *bis*

3

Maar toen ik overkwam, kwam, kwam,
 Maar toen ik over...
 Toen kraaiden al die hanetjes,
 Faladaria hanetjes,
 Die klare dag brak... (aan) } *bis*

4

En de meid die keerde het huis, wederuit,
 En de meid die keerde het...
 Wat vond zij onder 't bezempje,
 Faladaria bezempje,
 Een penning met een... (kruis) } *bis*

5

En de vrouw die nam den brand in de hand
 En de vrouw die nam den...
 En sloeg die arme dienstmeid,
 Faladaria dienstmeid
 Den penning uit haar... (hand) } *bis*

6

Ach, vrouw, dat mag niet zijn, zei de meid
 Ach vrouw dat mag niet...
 Al wat de meid met keeren vindt,
 Faladaria keeren vindt,
 Dat mag het hare... (zijn)

Om samen te zingen. Wie het woord zingt dat op zekere regels ontbreekt, moet een pand geven.

Zie : Limburgsche Liederen Lambrecht Lambrechts, uitg. : Commissie van het Oude Volkslied, bl. 120.

259. Ik voer laatst over zee

Ik voer laatst o - ver zee, Ga, je mee? En ik
 voer laatst o - ver zee, Al met een hou-ten le- pel-tje,
 Le - pel-tje, le - pel-tje, le - pel-tje, Het steel-tje brak in
 twee - - - - Het steel - tje brak in twee.

2

Toen ik daarover kwam,
 ja, kwam,
 Toen ik daarover kwam,
 Toen kraaiden al de hanen
 Van snel rebel en rompompom
 En den dageraad ik vernam (2 maal)

3

De meid die veegde 't huis,
 Lariduis,
 En de meid die veegde 't huifs,
 Wat vond zij in haar bezempje
 Bezempje, bezempje, bezempje?
 Een penning met een kruis (2 maal)

Dit lied is bestemd om gezongen te worden bij het pandspel. Iemand van het gezelschap is de vóorzanger. Hij zingt voor en de anderen zingen na. Van tijd tot tijd houdt de voorzanger plotseling op; wie dan betrapt wordt op nazingen, verbeurt een pand.

Daar ging ne man op zee, gidegee,
 Daar ging ne man op (zee)
 Al met een mosselschuitje,
 Schuitje, schuitje (5 maal)
 Al met een mosselschuitje,
 En dat schuitje brak in twee, gidegee,
 En dat schuitje brak in...

Berlaere : bij Dendermonde.

Variante in woorden.

Daar was een vrouwke dat spon
 Gille, gille gon,
 Gefloten : Wit am gon
 Daar was een vrouwke dat (spon)
 Al op een houten wieleke
 Van gille gon, gille gon, gieleke,
 Waar 't haren kost om won
 Gille, gille, gon,
 Gefloten : Wit am gon
 Waar 't haren kost om (won).

Zie Bols : honderd oude Vlaamsche liederen, bl. 184.

Daar ree men boer om strooi
 Gie de gooi,
 En daar ree nen boer om strooi,
 Al met een houten kerreke
 Kerre, kerre, kerre, kerre, kerreken,
 En dat kerreken brak in twee-e-e
 En dat kerreken brak in... (twee)

DENDERMONDE

Het slotwoord « twee » mag niet gezongen worden, op straf een pand te moeten geven.

260. Daar zat nen uil en spon

Variante op « Laatst voer ik over zee - zee - zee »

Allegro

Daar zat nen uil en spon, spon, spon, Daar zat nen uil en....

Daar zat nen uil en spon, spon, spon, Daar zat nen uil en

spon. Al op e zil-vre wä-gel-tje! Fal-de-ri-oe-

rä-gel-tje! Al op e zil-vre wä-gel-tje, Waar

hij zijn kost op... Waar hij zijn kost op won.

MAASLAND

2

De meid die keerde het huis weer uit,
 De meid die keerde het...
 De meid die keerde het huis weer uit,
 De meid die keerde het uit.
 Wat vond zij onder dat bessemke ?
 Falderidam bessemke,
 Wat vond zij onder dat bessemke ?
 Een penning met een...
 Een penning met een kruis.

3

De vrouw die pakte den brand in de hand,
 De vrouw die pakte den...
 De vrouw die pakte den brand in de hand,
 De vrouw die pakte den brand.
 En sloeg dat arme meisje,
 Falderidam meisje !
 En sloeg dat arme meisje,
 Den penning uit haar...
 Den penning uit haar hand.

Wie het woord zingt dat ontbreekt, moet een pand geven.

Zie : Lambrecht Lambrechts: Liederen uit Limburg, bl. 81.

261. Daar zat een uil en spon

(variante woorden en wijze)

En daar zat ee - nen uil en spon, wil - le - won., En daar
 zat ee - nen uil en spon, En al op een zil - ve - ren
 wie - le - ke, wie - le, wie - le, wie - le, wie - le, wie - le - ke, Daar
 hij zij - nen kost mee won. En al
 op een zil - ve - ren wie - le - ke, Wie - le, wie - le, wie - le, wie - le,
 wie - le - ke, Daar hij zij - nen kost mee....

ST-ANTONIUS-BRECHT

2

En de meid die keer' het huis, willewuis ;
 En de meid die keer' het huis,
 En wat vond zij onder haren besem,
 Besem, besem, besem, besem, besem,
 Eenen penning met een kruis,
 En wat vond zij onder haren besem,
 Eenen penning met een...

3

Sa pachter, hoe is het met uw vlas, willewas,
 En hoe is het met uw vlas ?
 — Wel, het is nu toch weer wat beter,
 Beter, beter, beter, beter, beter,
 Als het verleden jaar toch was,
 Wel, het is toch weer wat beter
 Als het verleden jaar toch...

262. Al onder den weg van Maldegem

Refrein

Al on-der den weg van Mal-de-gem, Mal-le, Mal-le, Mal-le, Mal-le
 Mal-de-gem, Al on-der den weg van Mal-de-gem, Daar
 zat een wuf dat spon. Dat wuf dat zat en
 spon, Gie-le-gon! Dat wuf dat zat en spon, Al
 op een hou-ten wie-le-ken, Wie-le, wie-le, wie-le, wie-le,
 wie-le-ken, Al op een hou-ten wie-le-ken, Daar
 was geen draa-ing aan, Daar was geen draa-ing aan.

WETTEREN

2
 Dat wuf had een schapraai,
 Gielegaai!
 Dat wuf had een schapraai,
 Van boven zet z' haar botere
 Boo, boo, boo, boo, botere,
 Van boven zet z' haar botere,
 Van onder haren kaas,
 Van onder haren...

3
 Dat wuf dat ging op zee,
 Gielegee,
 Dat wuf dat ging op zee,
 Al op een houten lepelken,
 Lee, lee, lee, lee, lepelken,
 Al op een houten lepelken,
 Daar was geen steelken aan
 Daar was geen steelken...

4
 Dat wuf verdronk in zee,
 Gielegee,
 Dat wuf verdronk in zee,
 Al in het diepe waterken
 Wa, wa, wa, wa, waterken.
 Al in het diepe waterken,
 Er was geen doen meer aan,
 Er was geen doen meer...

Om samen te zingen. Wie het woord zingt dat ontbreekt, moet een pand geven.

(Variante in de woorden, zelfde wijze)

1

Al onder den weg van Maldegem
 Malle, Malle, Malle, Malle, Maldegem
 Al onder den weg van Maldegem
 In de Bezembinder (straat)

2

Daar zat een wuf die spon, girregon (2)
 Al op heur houten spinnewiel
 Spinne, spinne, spinne, spinne, spinnewiel
 En der was geen draailing (aan)

3

Dat wuf had eenen zin, girregin (2)
 En waar zij 's nuchtens buitenkroop
 Buite, buite, buite, buite, buitenkroop
 Daar kroop zij 's avonds (in)

4

Dat wuf had een schapraai, girregaaï (2)
 En van boven stak z'heur beutere, (boter)
 Beute, beute, beute, beute, beutere
 En van onder kropsa (la)

LANGEMARK (West-Vlaanderen)

Ons Volksleven : 4de Jaargang 1892, bl. 130, 131.

263. 'k Kwam lestmaal over den Rijn

'k Kwam lest-maal o - ver den Rijn, ti - re - lijn,

(gefloten) Vlie - gen - den duim, 'k Kwam lest-maal o - ver den Rijn, Al

met een hou - ten le - pel - tje, Dit zal mijn schip - je zijn,

(gefloten) Vlie - gen den duim, Dit zal mijn schip - je zijn,

(gefloten) Vlie - gen den duim, Dit zal mijn schip - je ....

2

De vrouw had 'nen pik op mij — tirelij —
Gefloten : Vliegenden duim.
 De vrouw had 'nen pik op mij,
 Zij meende da 'k geen geld en had,
 En 'k had nog meer als zij.
Gefloten : Vliegenden duim.
 En 'k had nog meer als...

3

De vrouw had een schapraai — tirelaai —
Gefloten : Vliegenden duim —
 De vrouw had een schapraai,
 Van onder zet z' haar eten,
 Van boven haar salaai !
Gefloten : Vliegenden duim —
 Van boven haar...

4

De vrouw had eenen zin — tirelin —
Gefloten : Vliegenden duim —
 De vrouw had eenen zin
 Daar dat zij 's morgens uitkwam
 Daar kroop zij 's avonds in
Gefloten : Vliegenden duim —
 Daar kroop zij 's avonds...

Het laatste woord, op straf van boete, mag niet gezongen worden.

J. Bois. Honderd oude Vlaamsche liederen, bl. 182.

264. Visscherken, visch !

Visscherken, visch !
 Wat hedde gevangen ? (heb de)
 Een grooten snoek,
 Wat zei die snoek ?
 Dat ge hem allemaal... allemaal
 Moet... vasthouden.

Visscherke, visch !
 Wat hedde gevangen ?
 Een dikken baars.
 Wat zei die baars ?
 Dat ge hem allemaal... allemaal
 Moet... vasthouden.

Visscherken, visch
 Wat hedde gevangen ?
 Een dikken louw.
 Wat zei die louw !
 Dat ge hem allemaal... allemaal
 Moet... loslaten.

KEMPEN

(Kempisch kinderspel) — kinderen houden een zakdoek of een voorschoot vast.
 Zij stellen aan één van hen (visscher) de vraag : Visscherken, visch, wat hedde gevangen ? — De visscher antwoordt : « Een grooten snoek ».

Dan komt de tweede vraag : Wat zei die snoek ?

De visscher zegt langzaam : Dat ge hem allemaal, - allemaal moet vasthouden!

Klinkt het: « vasthouden », dan hoeven de kinderen « los te laten » (Het tegenovergestelde is ook waar, zoo de visscher antwoordt : loslaten!)

Wie mist, zet een pand. Op 't eind van 't spel zal men, om dit pand weer te krijgen, een opgelegd werk moeten verrichten.

Opgeteekend door Frans Gijs in « Zonnige Jeugd », bl. 51.

265. Cornelia lief

%DC.

Cor - ne - lia lief, Cor - ne - lia lief, Wan neer zijn wij te
sa - men Den Zon - dag, den Zon - dag en ik
wensch dat 't al - tijd Zon - dag wa - re en dat
ik bij mijn Cor - ne - lia wa - - - re Cor - *DC.*

Den Maan - dag, den Maan - dag en ik
wensch dat 't al - tijd Maan - dag wa - re en dat
ik, dat ik, bij mijn, bij mijn Cor - ne - lia wa - - - re.

MOORSELE

3

Den Dinsdag
En dat ik, dat ik, dat ik
Bij mijn, bij mijn, bij mijn Cornelia ware!

4

Den Woensdag,
En dat ik, dat ik, dat ik, dat ik
Bij mijn, bij mijn, bij mijn, bij mijn
Cornelia ware!
enz.

Dit gezelschapslied moet in koor gezongen worden. De geestigheid ervan ligt in het mistellen door onervaren zangers van : « dat ik » en « bij mijn ».

Opgeteekend door den Heer Van Overberghe ; onderwijzer.

266. Er kwamen twee beren

Er kwa-men twee be - ren De test uit sche - ren ,
 Aai, dat gaf een won - der, 't Was een won - der
 bo - ven won - der, Dat die be - ren, sche - ren kon - den .
 Hi, hi, hi, Ha, ha, ha, Jan was er veur en ik sprong er na.

DENDERMONDE

2

Ik zag twee mollen
 Den boom verhollen.

3

Ik zag twee vossen
 De pakken lossen.

4

Ik zag twee vlooiën
 De lakens plooiën.

5

Ik zag twee musschen
 De vuren blusschen.

6

Ik zag twee vliëgen
 Een kindje wiegen.

7

Ik zag twee slekken
 De muren plekken.

8

Ik zag twee koeien
 Eieren broeien

9

Ik zag twee meezen
 Een kerkboek lezen
 Aai, dat gaf mij wonder !
 't Was een wonder, boven wonder,
 Dat die meezen lezen konden,
 Hi, hi, hi, ha, ha, ha,
 Jan was er veur en ik sprong er na.

Bij dit pandliedje moet ieder kind een nieuw « wonder » uitdenken — zoo niet een pand geven.

267. Wieze, wieze, wat ?

Wie_ze, wie_ze wat? Wien ze pand is dat? Wien ze
pand is dat? Wien ze pand is dat?

DENDERMONDE

Wordt gezongen wanneer het kind, dat de panden heeft ontvangen, ze terug aan den
igenaar moet geven, onder voorwaarde, dat deze uitvoeren moet wat van hem vereischt
ordt.

(Variante)

- Kirrewit ! kirrewat !
 Wlens ding is dat ?
 — Van mij, Mijnheer,
 Ik ben geen heer,
 — Wat zijt gij dan ?
 Een edelman (ook al:ezelsman)
 — Wat belieft er U dan ?

Dan moet het kind het een of ander uitvoeren vooraleer het van zijn maat het pand
terugkrijgt.

268. Sliep uit, Jan Domkop

Sliep uit, sliep uit, Jan Dom - kop ! Sliep
 uit, sliep uit, Jan Dom - kop ! Hij weet er niets meer, Hij
 kent ook niets meer, Hij moet een pand - je ge - ven.

DENDERMONDE

Wanneer een kind, bij een pandlied, in den steek blijft, dan zingen de anderen hierboven
staande deuntje.

Opgeteekend door Laura Hiel, lid der Commissie van het Oude Volkslied.

Kwelspreuken en spreekoefeningen

A. - Uitspreken in één adem :

1 Bazin, zee ze
geeft, zee ze
gauw, id.
gort, id.
want, id.
mijn, id.
man, id.
eet, id.
zoo, id.
geren, id.
pap, zee ze.

2 De smid, hitter de fit
had een kat, hatter de fat
en die kat, hatter de fat
heuren poot, hooter de foot,
was uit 't gelid, hitter de fit,
nu moest de smid, hitter de fit
de kat, hatter de fat
heuren poot, hooter de foot
weer zetten in 't lid, hitter de fit

BRECHT

HEIST-OP-DEN-BERG

3 Daniël deed den dikken, dunnen
duivel dansen door het dikke,
dunne draf.

4 Mijn moeder maakt morgen Mechelsche mastellekes,
met Mechelsch meel, en Mechelsche melk.

5 Wie weet witte Willem wonen ?
Witte Willem woont wonder wijd.
Wie weet wat witte Willem weeft ?
Witte Willem weeft witte wol.

OVERPELT

B. - Tien keeren achtereen zeggen, zonder adem op te halen :

- 1 De kat die kragt de krollen van den trap.
- 2 Wollen mits.
- 3 Wit peerd, zwertsteert.
- 4 Acht en tachtig appelkes op 'n krom, slom, populereenboomken.
- 5 't Wit lam at hooi, 't zwart lam at mee.
- 6 Kobe onknopt uw knoppen, Kobe.

C. - Spreekoefening.

1 Daar was eens een ou'koe,
Een domme koe,
Een korte, kreupele, kromme koe,
En die beet in dat oud gras,
In dat dom gras,
In dat korte, kreupele, krom gras,
Dat onder den tuin gewassen was.
Toen kwam daar een ou' meid
Een domme meid,
Een korte, kreupele, kromme meid,
Die sloeg die ou koe,
Die domme koe,
Die korte, kreupele, kromme koe,
Omdat zij beet in dat oud gras,
Dat dom gras,
Dat korte, kreupele, krom gras

2 Daar zat een aapken op een bloksken,
Achter moeders keukendeur,
't Had een gatje in zijn roksken
En daar stak zijn staartje deur.

OELEGEM

3 Maantje, maantje Klinkaart
Gaat van hier naar Bellewaart
Van Bellewaart naar Nieuwpoort,
Wie is daar dood ?
Een oud versleten mannetje,
't En hadde noch potje noch pannetje,
't En koste zijn broodje niet dragen,
't Smeet het op meulenaars wagen,
Meulenaars wagen reed in den dyk
En 't mannetje was zijn broodje kwijt.

HOOGSTRATEN

POPERINGE

Zeer aanbevolen :

**Koren voor twee gelijke stemmen
met klavierbegeleiding
(orkestpartijen in huur)**

SCHUBERT, Herinnering

STRAUSS J., Lentegeweel

SCHUMANN R., Landelijk Tooneel

bewerkt door

G. NAUWELAERS

alsook :

**NAUWELAERS, Kantecbaar
verschenen in partituur en zangpartijen**

**UITGAVE
GEBROEDERS SCHOTT, BRUSSEL**

— Muziekdrukkerij —
DOGILBERT, N. V.
Kruidkundestr., 73, Brussel